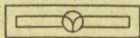

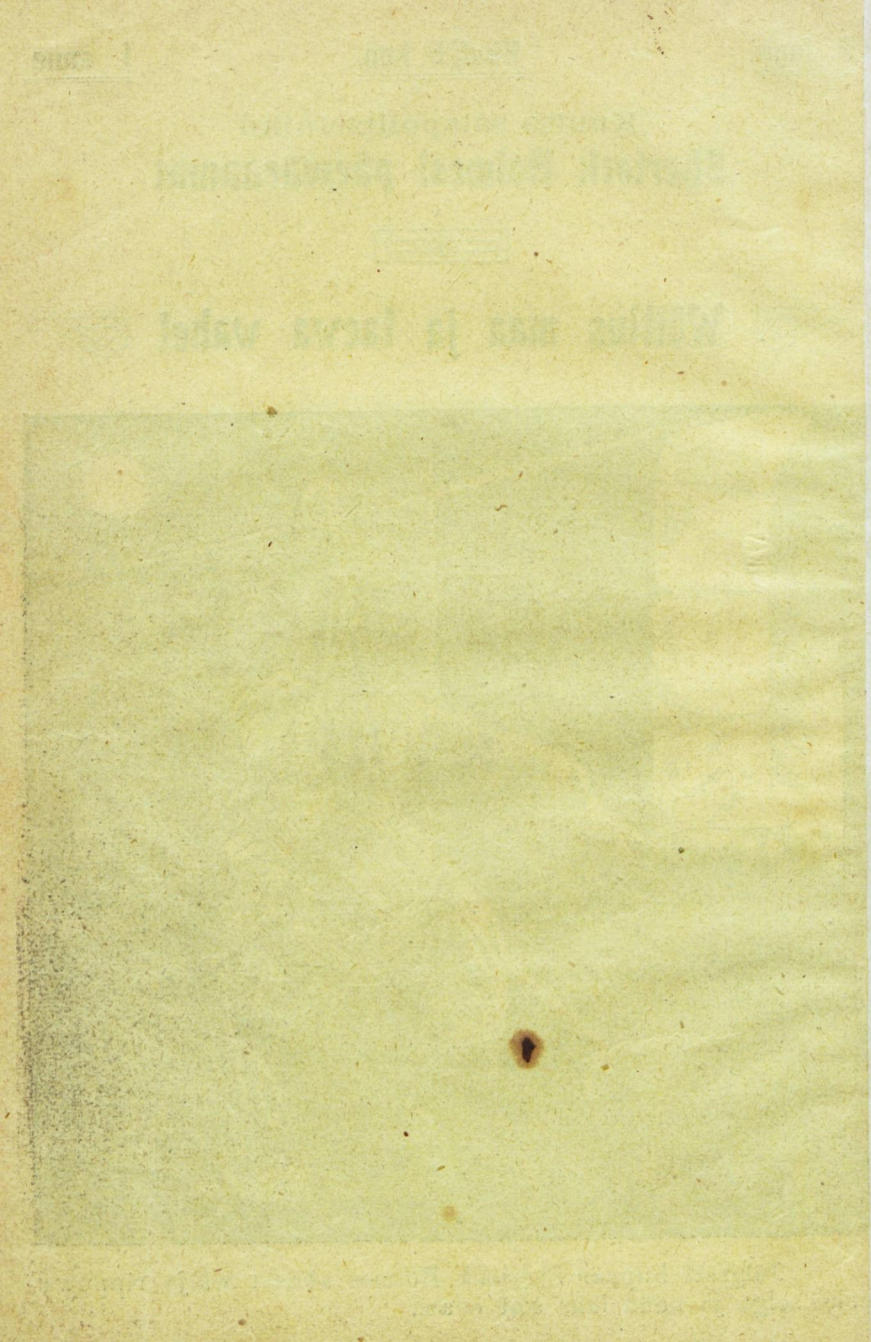
Kuulsa salapolitseiniku
Sherlock Holmesi päewaraamat

Wõitlus maa ja taewa wahel

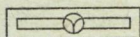
Julgesti hüppas Sherlock Holmes aknast wälja rippuwa mehe selga ja nüüd läks sõit edasi.

2. lugu.

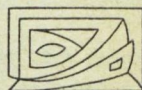
1 anne.

Kuulsa salapolitseiniku
Sherlock Holmesi päewaraamat

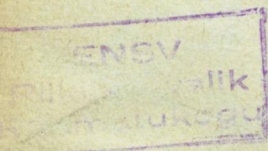
Teine lugu:

Wõitlus maa ja
taewa wahel

A2049

Ümberpannud W. Sepp

EA 30633

A. Laurmann'i trükk, Tallinnas.

1. peatükk.

Tseäralik hoiatus.

Herra Holmes! — herra Holmes!“
Salapiltseiniiku wana perenaine jeansis punetawa näoga kirjutuse tua läwel. Ta näost paistis kõige suurem ehmatus, nii et Sherlock Holmes kirjutuse laua tagast imestusega ta otja waatas.

„Mis teil wiga on, proua Bonnet?“ küsis ta Teil on just niifugune nägu, nagu peaks lähemal filmapilgul terve Londoni peale kole õnnetus tulema. Kni teil midagi ütelda on, siis rääkige aga julgesti.“

„Ah, herra Holmes! — See on päriselt hirmus. —

All on üks mees — Ta — joowib teiega kokku jaada.“

„Noh, ma ei saa aru, mis jelles nii hirmus on. Seda tuleb ju jägedasti ette.“

„Ja jah, aga kuida see mees wälja näeb!“ hüüdis pereemand oma käskija pilkaniist tähelepanemata. „Ta riided on üleüldse werised, nagu kahwatanud ja ise on ta nii jõuetu, et waewalt jalal seisab.“

„Kas ma wõin teda sisetulla lasta?“ lijas ta arglikult juurde.

„Muidugi, emand Bonnet. Ma ei wõi praegu küll töö puuduse üle kaebada, aga mõni minut jäeb jelle iseäraliku külalise jaoks siiski weel üle.“

Pereemand läks jelle järele tuast wälja. — Warsti kõlasiwad trepi peal koridoris rasked pikalised sammud.

Mõne filmapilgu järele tuius umbes wiiekümne aasta wanadune, lihtsais riidis mehe fogu uksest sisse. Näha oli, et ta juure waewaga jalgu liigutas. Näos ei olnud weretilgagi, ihe sõnaga, surm nähti oma kauba temaga juba ära teinud olema. Ahkides langes ta lähema tooli peale, mida Sherlock Holmes temale ette lükkas. Müid aga oli ta jõud ka otjas. Pea langes wäsinult kullasse, kuna rinnust waewane hingamine kuuldus.

Sherlock Holmes waatas terajelt sisse tulnud haiget meest ja ta nägu läks tõsiseks.

„Ruttu, Harry, kutju mõnda arsti siia!“ ütles ta oma abilisele, kes afna najale toetades sõnalaujumata jenni pealt waatas. „Palu tohtrit Griffithi siia tulla, tema kliinik on üle uulitja meie wastas. Ole aga usin!“

Harry Taxon nikutas peaga ja oli warsti tuast kadunud.

Sherlock Holmes wõttis wahe ajal seina kapiist pudeli wana Madeira wiina wälja, täitis sellest ühe klaasi ja walas haigele juhu.

Tuline wiin tegi oma tööd. Mõlemate kätega tooli käetugidest kinni haarades püüdis wõeras mees ennast püsti ajada, kuid see käis üle ta jõuu. Waluja hoigamisega langes ta jälle tooli peale tagasi. Suu liikumisest wõis arvata, et ta rääkida tahtis, kuid sõnade asemel kuuldusiwad ainult mõned arusaamata hülited.

Salapolitseinik tegi wõera mehe jahi ja westi eest lahti ilma et ta jeal juures ühtegi haawa oleks leidnud. Alles siis, kui ta riided kõik maha wõttis, jilmas ta selja peal, weikse aga wäga sügawa haawa.

„Ahah, siit on rewolwriga sisse lastud,“ pomises jalapolitseinik ijeenejele. „Pauk on õige ligidalt lastud. Nii palju kui mina sellest aru jaan, läheb haaw wiltu joonas ülewalt alla poole. Näitab, nagu oleks keegi temale kuuli järele jaatnud, kui ta treppi mööda alla jookkis.“

„Ahah, juba teie tuletégi tohtri herra,“ ütles ta weikse isandale wastu astudes, kes Harry jaadetusel tuppa tuli. „Mul on siin üks haige, kes wäga teie abi tarwitab.“

Arst pani weikse kastike, mis tal käes oli, laua peale ja läks tajafesti rögijewa haige juurde.

„Ma kardan, et minu abi siin juba hilja on,“ ütles ta pärast haige läbiwaatamist tajafesi Holmesi wastu. „Kuul on õlade wahelt sisse tunginud ja kopsust läbi läinud. Siin ei ole enam midagi parata. Peale selle on wäga palju werd juba ära jooksnud, nii et enam kudagi aidata ei jaa.“

„Seda ma ka mõtlesin,“ kostis Sherlock Holmes.

„Kaua ta weel wõib elada, tohtri herra?“

Arst lehitas õlaid. „Minu arwamise järele wõib ta elu weel ainult mõni minut kesta.“

„Kas ta weel meelemõistujele tuleb?“

„Waewalt, wõib olla siis, kui selleks kunstlikka abinõuusi tarwitada.“

„Kas teil on niijugust rohtu ühes?“ küsis jalapolitseinik. Tohter Griffithi näitas weikese kastikeje peale.

„Teie abilise seletuse järele arwajin ma kõige paremaks oma käsi-apteeki ühes wõtta.“

„Hüwa; tehke siis wiibimata, mis wõite. Dingimata on tarwis, et haige weel kord meelemõistujele tuleks.“

Arst wõttis kastikejelt weikse klaasikeje, milles pruunikas wedelik oli. Sellest laskis ta mõne tilga haawatud mehe suhu.

Peaaegu kohe näitas rohi oma elustawat tegewust.

Döötjutaw, lühifene hingamine jäi rahulisemaks. Pikkamiini tõstis haige wiimaks pea üles ja laskis filmad ühe juures seiswa pealt tõise peale käära.

„Nega mööda nähti ta ka omaft praeguseft seijuforraft arusaama.“

Sherlock Holmes astus tale ligemale.

„Teie olete kuriteo ohwiks langenud ja tahtsite mulle sellest jutustada?“ küsis ta. „Wõib olla tahtsite mind omale appi kutsuda?“

Haawatud mees tegi kääga eitawa tähenduse.

„Ei — ega ma sellepärast ei tulnud,“ rääkis ta jaoks. „Minule ei wõi enam keegi aidata. Teie juurde tulin ma tõise põhjuse pärast. — Suur kuritöö on plaanitud, — kelmistükk ilmajüita inimeste wastu — neid peate teie peastma.“

Sherlock Holmes waatas teraselt jurija filmadesje.

„Kes need kurjategijad on, kelledest teie räägite,“ nõudis ta, „ja millal see kuritöö peab jündima?“

„Järgmisel ööl, kuid teie ei tea weel kõik. Mendel on weel üks teine nõuu. — Teil enesjel, herra Holmes, on ka häda ohtu karta. — Nad tahawad teid peidupaika meelitada ja — äratappa.“

Waewalt arusaadaw naeratus jookkis üle jalapolitseiniku sõhna näo.

„Ma arwan, et selle plaani kordasaatmine, mitte nii kerge ei jaa olema,“ ütles ta kuivalt.

„Teie ei ole aga iseeneje üle weel midagi teatanud. Kuda teie nimi on, mu herra, ja mis põhjus jündis teid mind kurjategiate eest hoiatama?“

Haawatud mees ei pannud neid küsimisi tähelegi.

„Olge ettewaatlik,“ jostistas ta tungiwalt. „Teie waenlased ei tunne halastust. Hädaoht on lähemal, kui teie arwate.“

— Tuba täna peab see jündima. — Täna õhtul — Teie jaate ühe kirja — mis teid Colcheri uulitsjale kutsub. — Seal —”

„Colcheri uulits?“ hüidis Harry Taron imestades. „Kas selle uulitsja nimi ei olnud telegrammis, mis teie täna saite, herra Holmes?“

Salapolitseinik tähendas käega wait olla. Siiski see lühike eksitus, mis Sherlock Holmesi jundis oma tähelepanemist haige pealt ära pöörma, tegi ka jelles juure muudatuse. Haige mehe kahwatanud juure habemega nagu läks jinišeks. Näo jooned kiskujiwad wiltu ja otšaešise peal seišis külm higi.

„Warsti on lõpp!“ ütles tohter Griffith.

Arstil oli õigus. Mees sirutas peagi liikmed wälja. — Rinnust tuli weel sügaw ohkamine ja siis langes ta keha tooli peale kocku. — Ta oli jurnud, enne kui Sherlock Holmes teada sai, kes ta oli, ehk misjuguši ilma süita inimesi ta kaitsema pidi.

Rinni sirutud huüedega wahtis salapolitseinik jurnu peale.

„Meie peame politšeile teadust jaatma,“ ütles tohter Griffith mõne minuti waitolemise järele.

Salapolitseinik ei kostnud aga selle peale midagi. Sõna lausumata hakkas ta jurnu riideid läbi otšima. Kuid ta waew oli asjata. Kõik taskud oliwad tühjad. Ei olnud pasši ega ühtegi paberit, mis ilmašt lahkunud mehe kohta mingit seletust oleks wõinud anda. Ka pesu oli ilma ühegi märgita.

Räed rinna peal kõndis Sherlock Holmes paar korda tuas edaši ja tagaši.

„Tarwis on mõneks päewaks politšeile teadaandmist edaši liikata, tohtri herra,“ ütles ta. „Dõtt ütelda käib see jeaduse wastu, jeda tean ma küll. Aga selleks on mull oma jagu põhjust.“

„Teie iše kuulšite selle mehe jõnu. Londoni kelmid tahawad nut kuritõõd korda jaata. Muud ei tea meie midagi. Kes need kelmid on ja kus nad elawad, jeda kõik on weel tarwis selgeks teha.“

„Ühes nišjuguses linnas, nagu London, on see kui mitte wõimata, siis wähemalt wäga raske, kus tuhandeid ja tuhandeid mitmesuguseid kelmisid nišjamapaljudes peidupaitades warjul on.“

Siiski katsun ma jeda ülesannet täita ja ta võib mulle ainult siis korda minna, kui selle mehe jurn natukeseks ajaks salajasie jäeb."

"Ma palun teilt jellepärast järgimist:" ütles ta ennast arsti poole pöördes. "Võtke teie jurnukeha mõneks päevaks enese juurde kliinikusse, andke temale seal üksik tuba ja tehke kõik mis tarvis, et igauks jurnut raskelt haigeks peaks, kes oma pealt taas põdeda soovib."

Töhter Griiffithile ei näitanud ettepanek mitte meeldin...

"Niisugune lugu annab oma oma jagu mõelda," kostis ta wiivitades. "Kui politsei sellest teada saaks, siis oleks mul jellega juurt pahanudust oodata."

"Küll mina jelle eest muretjen, et teil midagi karta ei ole. Muidugi on minu palve natuke ijeäralik, kuid tema kafuliku põhjuse pärast, loodan ma, et teie teda mitte tagasi ei liikta. Teie teate, ma ei ole mitte tänamata. Praegusel korral oleks ma väga rõõmus, kui ma teie vastu tänuilist võiksin olla."

Arst ei wiivitanud kauem.

"Hea küll," ütles ta, "ma saadan kaiks meest kanderamiga jia. Ma tean, et Sherlock Holmes midagi ilma põhjajeta ei tee."

"See on väga tähtjas, et teie haiged ja niipalju kui võimalik, ka kliiniku teenijad mitte ei teaks, kuida lugu jelle "haigega" on. Kui päevajooksul keegi tema terwise järele peaks küsima, siis jaatke mulle kohe jellest teadust."

Arst nokutas peaga rahulolemisjeks.

Sherlock Holmes wähtis mõne sekundi käsi õerudes enese ette. Siis wõttis ta kirjutuse laua pealt täna hoomikul toodud linna-telegrammi ja luges ta jiju üle.

Herra Holmes, Bakeri uulits.

"Hädalise asja pärast, milleks mul teie nõuu ja abi tarwis on, olen ma Londonisje sõitnud. Väga tähtjas põhjus takistab mind aga teie juurde tulla. Dotan teid jellepärast, teie lastuse peale lootes, täna õhtul kell 9 enese juurde. Minu adreis on: Bethnal Green, Colcheri uul. nr. 59.

Violet Clayton."

"Doe poolest, jul oli õigus, Harry," ütles Sherlock Holmes. "Müüd tuleb mul meelde, et ma juba eimest korda lugedes selle telegrammi isju imeks panin. Müidugi teada ei nõua keegi niijugusel korral kes teab, kui jorawat kirjawiisi, aga praeguses telegrammis on siisgi nii palju üleliigseid asjata sõnu, et päris Violet Clayton palju ojavamalt oleks kirjatanud."

"Kas teie siis tunnete mõnda selle nimelise naisterahvast?" küsis Harry.

"Ja müidugi, mu poeg! See on üks paruni proua, kes enamasti alati Trimaal omas mõisas elab. Mõni aasta tagasi olin ma temale weikese juhtumise juures abiks ja sellest ajast jaadil peab ta mind omaks usalduse meheks."

"Rahklemata on see lugu kelmidele teada ja sellest wõib armata, et nad ka mulle mitte wäga wõerad ei wõi olla."

"Noh, jeda wõime ju warsti teada jaada. Praegu on kolmweerand kahetja peal," lijas ta kella waadates juurde. Tarwis rutata, kui õigeks ajaks lähendatud kohale jõuda tahan."

"Teie tahate ikka minna Colcheri uulitsale, herra Holmes sellest hoolimata, et teid seal hädaoht ootab?"

"Tingimata pean ma jeda tegema. Ura sellepärast üh-tegi nii hirmunud nagu tee. Ma ei usu mitte, et seal nii wäga kardetaw hädaoht ähwardab ja kui ka on, mis sellest? Salapolitseinik ei tohi selle järele küsida. Just sellepärast, et ma hädaohtu tean, ei tohi ma jeda juhtumist, kus ma oma jalajaid waenlasi tundma õppida wõin, käest ära lasta minna."

"Kui see seal," ta näitas käega jurnu peale, "mitte ei oleks seletanud, mis mind Colcheri uulitsal ootab, siis ei oleks ma wistist muud midagi teinud, kui telegrammi lihtjalt kõrwale wisanud."

"Kas teie selle peale kindel olete, herra Holmes," küsis Harry Taron, "et see mees teile õigust rääkis? Wõib olla, et ta ise nendega ühes jeltfiks oli, kuda ta müidu nende plaani nii jelgesti wõib teada? Wõib olla, et ta nendega kudagi tülisje läks ja aimult jellepärast jüia tuli, et —"

Sherlock Holmes pani käe oma noore abilise õla peale.

"Sa põhjendad oma arwamisi kaunis hästi, Harry, seal juures teed ja aga jeda jama wiga, mis juurem jagu politseiametnikkufid teeb. Meed oskawad ka wäga hästi üht mõtte lüli teije külge jead, sellest hoolimata, kas kõige esimene põhjus, kust nad peale hakkajiwad, ka õige on wõi mitte."

"Kui sinu tähelepanemise anne rohkem harjunud oleks, siis võiksid ja eimesel filmapilgul jelle auuja, kawalufeta näo peale waadates aru saada, et ta omanik iialgi jeaduse wastu ei wõi ekkida. Waata kord ometi furnu nägu. Mis ameti mehiks ja jeda meest pead?"

"Wõiks arvata, et ta lihtne linnakodanik on," kostis Harry natuke mõtlemise järele.

"See wastus meeldib mulle juba natuke rohkem, ehk ta küll ka weel mitte täitja õige ei ole. Ma arwan jugu rohkem teadwat."

"Meie külaline, kes nii kurwal wiisil jurma jai, on mees kellel ehk küll weike aga kindel sisetulek oli. Ta elas kõigest ilmakärajast tagasi hoides kaineelt ja rahulikult.

"Sellest hoolimata, et tal peaaegu haritud inimese nägu on, on ta omas elus wiist küll wäga wähe waimuga töötanud. Ta käte peale waadates wõib arvata, et tal omas elus kõiedega palju tegegemist on olnud. Meremees ei ole ta aga jiski mitte, nagu ja ehk wahest arwad. Selle kohta puuduwad kõik tõised tundemärgid.

"Ahah, tohter Griffithi mehed tulewad juba raamiga. Harry ole nendele ka abiks, et nad rutemine oma tööga walmis jaakswad.

Ühtlasi ütle emand Bonnetile, et ta midagi süia nuretseks. Mul on weel midagi teha ja sinu jaoks jäeb ka üks oja üle.

2. peatükk.

Colcheri uulitsal.

Weike Methodisti kiriku torni kell Backeri uulitsa nurga peal kuulutas parajasti kahetsat tundi, kui üks pikk kuwetanud mees jalapolitseiniku korterist wälja tuli ja aeglaselt Portman Square poole edasi lontis. See oli Sherlock Holmes, kes ennast jügugi muutnud ei olnud. Ta oli enesele ainult pika musta mantli jelga tõmmanud, mis peaaegu maani ulatas, kuna kõrge, ülestõstetud frae ta nägu juuremalt jäolt warjus hoidis.

Mõni filmapilt pärast seda awati uuesti jellejama korteri uks ja sealt lipjas Harry Taxon wälja. Natuke maad ukse juurest ära minnes filmas ta toredas riides meesterahwast, kes tõisel pool uulitsat laterna posti all seisis.

Eht küll juba Oktobri kuu oli kandis tähendatud mees hele-halli juwe palitot. Ta nähti juure hoolega paberossi suitsjema panemisega ametis olemat.

Harry Taxoni filmist ei läinud jee mitte mööda, et wõeras mees wahetpidamata Sherlock Holmesi järele wahtis, kes juba lähema uulitsa nurga taha ära kadus.

Müüd alles läks mehel laterna all korda oma paberossi põlema panna. Paksu suitsu pilwi juust wälja lastes läks ta uulitsa teise otsa poole, mitte Sherlock Holmesi järele, edasi.

Ennast majawe warjul hoides läks Harry Taxon tase-keji nagu wari, tema järele.

Kuulus jalapolitseinik oli wahel ajal Portman Square juurde jõudnud. Seal wõttis ta omale woorimehe, kellele ta ta tarwiliku juhatajuse andis.

Umbes tunni aja jõidu järele, läbi terve hommiku poolse Londoni, peatas woorimees omal eesmärgil. Salapolitseinik astus wankri pealt maha ja läks jalgsi edasi.

Colcheri uulitsal, kus ta praegu oli, on weel wahel majapid. Uulitsa ääres tulewad jagedasti tühjad platšid ette, mida kõiksugu prügi wäljaweo kohtadeks tarwitatakse.

Jalgteedel oli wäga wahel inimesi ja needgi olid enamiste tehwas riides.

Sherlock Holmes jäi ükspäi kolmekordse maja ette seistama. Kui ta ruttu ümber waadates nägi, et kedagi wõerast ligidal ei olnud, astus ta karmesti kotta. Waewalt oli raske wõeruse uks tema taga kinni läinud kui ta ime ruttu oma mantli maha wõttis ja tõisi pidi jälle selga tõmbas. Oma üleküüne juurtest taskudest tõmbas ta ükspäi järele tumedat karwa pika habeme, paruka, mõned wärwi- pliiatsid ja käsipeeple wälja. Natuke aja oli ta ennast nende asjade abil eht Londoni linna woorimeheks ümbermuutnud. Üksigi poleks teda jelles muudatuses wõinud ära tunda.

Sherlock Holmes läks treppimööda üles. Tõije korra peate jõudes filmas ta koha ukse peal ninikaarti, mille peal Violet Claytoni nimi seisis.

„Dawasti küll on need kelmid oma asju diendanud,“ rääkis jalapolitseinik iheenejele. „Ühe mõistliku ukse jildi oleks nad

ju ometigi wõinud muretseja. Minu teades ei oleks jee paruni proua kohta mitte palju olnud."

Ta tõmbas kella, mille helin jelgesti kuulda oli, kuna tuas ennast keegi ei liigutanud. Kui natuke aega mööda läks, kõlistas Holmes tõisti korda, kuid niisama asjata.

"Aha! Jhandad on ette waatlikud. Nad ei soowi muud kedagi jisse laska kui ainult „ohwri talle.“ Wõib ka olla, et nad midagi haiju ninasse on jaanud. See oleks mulle koguni wastu meelt. Katsume weel kord õnne."

Nende sõnadega kõlistas ta uuesti, mille peale keegi kõrwal olewa korteriukse awas.

"Läwel seisid wanaldane naesterahmas, kelle sassis junksed pea rätikuga kinniseotud olid.

"Kas jee mõne õige töö on, et teie niiviisi auusate inimeste unerahu rikute!" hüidis ta woorimehe riides meest kahelusega waadeldes! Wõi ehk oletegi teie see külaline, keda proua Clayton ootab? Teie ei näe aga jeda moodi wälja."

Woorimees tegi natuke pahase näo.

"Dlen muidugi jee odetaw külaline, madam," kinnitas ta. "Jgaüks ei wõi ju jabakumbe ja walget kaelafidet kanda. — Proua ei ole wiist kodus?"

"Ei ole. Proua Clayton läks natuje aja eest wälja."

Ta jättis aga wõtme minu kätte ja palus teid jeni kama tema korteris oodata.

"Warastada jealt juuremat ei olegi," lissas ta weel põlgawalt juurde. "Ma arwan, et wõtme ikka wõin teie kätte anda, kas teie tõesti jee oodetud külaline olete wõi mitte. Nende sõnadega tõmbas ta taskust wõtme wälja ja andis Sherlock Holmesi kätte, kuna ta ise oma korterisse tagasi läks.

"Lugu läheb ikka jegasemaks," lausus jalapolitseinik ust lahti tehes. Naesterahwal, kes mind jisse laskis on jiski õigus. Warastada siit ei oleks küll midagi. Tuad näikse peaaegu tühjad olema."

Kui ta wälminise ukse enese taga lukku oli keeranud läks ta eeskõjast läbi elutuppa, kust kaunis hele walgus paistis. Ka jelles ruumis oli kehwa tua kraam, üks nahaga ületõnnimatud johwa, laud, mille peal petroleumi lamp põles ja kats tooli. Dual oli üks ainuke aken, mille ees kaardinate asemel tükk rii et rippus. Sherlock Holmes lükkas wiimast natuke kõrwale ja waatas wälja.

Nii palju kui läbi pimeduse paistis näitas afna ees nagu mullast wall, umbes raudtee aluje jarnane kõrgendus olem a

Mullast walli taga oli tükkike heinamaad, mille serwas jälle uued majad paistiwad.

Sherlock Holmes lastis eesriide maha ja astus akna eest kõrwale.

„Üht karutükki nad siin ikka mõtlewad mängida, rääkis ta iseenelega,“ „aga ma ei saa weel aru misjuguft.“

Kui nad anarhistid oleks, siis wõiks arwata, et nad jüa kuhugi põrgu masina wõi mõne muu järnase ilusa mänguriista ärapeitnud on, mis mind ja töiji maja elanikkusid lähemal silmapilgul õhureiõile wõiwad jaata. Pareml on järele waadata. Ta wõttis lauall lambi ja käis kõik ruumid läbi. Terwes korteris ei olnud rohkem kui kaks tuba ja eeskoda. Tõine tuba oli koguni tühi.

Pommisid ei ole kusgil näha, lausus Holmes esimeesje tuppä tagasi tülles. Ei ole midagi teha, ootame ära mis tuleb. Mul aega on.

Ta wõttis taskust oma piibu wälja, pani selle juitjema ja wistas ennast siis johwa peale pikali, eeskoja üst, mida ta natuke praofile oli jätnud, alati silmis pidades.

Nii wiiji läks tükk aega mööda. Tuppä kogus Holmesi piibust hulka juitju. Kõrraga tõstis jalapolitseinik pea üles. Ta terane kõrw oli all koridorist kohinat kuulnud.

Nagu käis ruttas ta tajakeji eeskoja wälimise ukse juurde ja waatas wõtme haugu läbi wälja.

Trepi peal nägi ta tutawat meesterahwast ukse pealset nimekaarti lugewat.

Sherlock Holmes tegi ukse lahti.

„Tule aga pealegi jisse, Harry,“ ütles ta, „kui ja kord juba siin oled, ehk ma küll julle käsku andsin mind wäljas uulitsa peal oodata.“

„Kuda lugu on, mis ja oled jeni teinud?“ küõis Holmes, kui Harry tuppä oli tulnud.

„Kõik on tehtud nagu teie käskijite herra Holmes,“ kostis Harry Taxon. „Kõik oli nii, nagu teie arwasite. Meie maja juures oli üks noormees wahi peal, kes kohe, niipea kui teie ära läõjite, ka oma teed läks.“

„Sa ei lastnud teda muidugi filmist?“

„Ei, ma läõjin temale pikkamisi järele. Ta kõndis kuni Oxfordi uulitsani ja sõitis sealt maaaluse raudteega kuni Far-ringdoni uulitsani. Selle peale astus ta natukejeks ajaks õlle poodi jisse ja sõitis siis omnibusjega Liverpooli walfali. Walfali ees tuli temale üks tõine mees wastu, kelle nägu ma mitte

hästi näha ei wõinud, sest et ta punast siidi rätти käega wastu nagu jurus, nagu oleks tal juur hamba walu.

Umbes kümme minutit ajasiwad mõlemad mehed uulitjal juttu ja läksiwad siis üheskoos wafjali. Ma käisin kui wari nende järele ja kuulsin, et nad piletid kuni Stratfordi wõtsiwad.

Sherlock Holmes kuulas kaswawa ponewisega Harry seletust.

"Wõi Stratfordisse wõtsiwad piletid;" kordas ta pikkamisi.

"Mis kella ajal see oli, Harry?"

"Seda on niid umbes pool tundi aega tagasi. Salapolitseiniku nagu läks ilka enam rahutumaks. Ta seisis jugawas mõttes, pead ette poole hoides, nagu piiaks ta midagi kuulata.

Mõne filmapilgu järele kostis tõesti kuskilt nagu kange mirin kõrwu. — Sherlock Holmesi filmad hakkasiwad jaden-dama ja nagu iga kord, kui ta kurjategijate plaanist aru sai, painutas ta pahema käega weikest jorme nii et see nakjatas.

"Nii see ongi!" itles ta läbi hammaste.

"Wõru kaelad! — See on nende mõte. — Tihi korter — walgus ühes ainjas tuas! Jah, niid ma jaan aru!"

Nende jonadega wiskas ta oma mantli seljast ära tooli peale ja wõttis ulekuue taskust weikse musta kastikese wälja, kust peenike gummi toru niijamasuguse palliga maha rippus.

Säh, pane see kastike afna laua peale eesriide taha ja lae riie jälle tagasi maha.

Kuna Harry antud kastu täitis riputas Holmes paberi seejt weikse metallist taldriku peale walget pulbrit ja pani jeda enese ette laua peale.

Wahel ajal läks mirin ilka kowemaks. Ka Harry sai niid aru, et see raudtee rongi joit oli.

Mõned minutid läksiwad weel moda. Holmes sejin lii kumata paigal, käega lõua otja kinni hoides.

Wiimaks hakkas nõrk tulekuma afna eesriiet walgustama. Afna ruutud porijsiwad tajakesi. Walgus läks aegamoda ilka juuremaks kuni loppelks rongiwedur juure mirinaga afna koha le jõudis.

"See on Colchersteri wofine rong," jostistas salapolitseinik. Ta peab Stratfordis kinni."

Wawalt oli ta neid jonu lõpetanud, kui hulka peenike siikwiseisi ja liiwa wastu afent lendasiwad Harry tahtis afna juurde hüpata, kuid Holmes likkas teda nii tugewasti, et ta toa kessele tagasi tuisus.

„Heida põrandale maha Harry“, käskis Sherlock Holmes ägedalt. „Silmapiik, kui jull elu armas on. Ta ije liikkas ühe kõrge seljatagusega tooli nii moodi lamibi ette, et tooli wari akna eesriide peale langes. Siis wõttis ta laua pealt taldriku walge pulbriga ja katjus läbi eesriide, ennast seinu warjul hoides, kas akna peale pantud kastike joowitud kohal ja laskis ennast peale jeda akna alla kõhuli maha. Käes aga hoidis ta taldrikut pulbriga ja põlewat tule tikku.

Seda kõik jõudis ta mõne sekundiga ära toimetada, kuna rongi wagunid weel ifka aknast mööda weeresiwad.

Korraga jündis midagi, mis Harryt, kes Holmeji käju peale ka põranda peal kõhuldas, ära kohutas. Akna eesriide taga wälkus tuli ja kargatas püssi pauk.

Keegi oli õige ligidalt aknast sisse lastnud. Akna klaasi tükkid kukujiwad kõlisedes põrandale. Selsamal filmapiigul jündis ka weel midagi muud. Akna eesriide liikati kõrwale ja hele walgus täitis umbes paar sekundi aega terwet tuba.

Sherlock Holmes tõusis maast üles. Ta oli näost kahwatanud aga ta silmist paistis wõidu rõõm. „Müid wõid jälle ülestõusta Harry,“ ütles ta. „Hädaoht on möödas. Ta oli aga ligidal küll.

Pagana pihta, mis pärast ja nii uskumata näo teed! Lugu on ju koguni lihtne. Nad tahtsiwad mind akna juurde meelitada ja siis mind rongi pealt jell ajal kui ta aknast mööda jõitis maha lasta.

Kelmide plaan ei olnud mitte rumal. Üks nendest wistist jee, kellele ja kuni wafjali järele läkfid, oli rongi esimeses wagunis, kuna tõine arwamise järele siidi rätiga mees. rongi taga otkas oli. Pärast jeda kui esimene kruusi ja liiwa wiskamijega minu tähelpanemist akna peale tahtis pöörata, piidid tõine mulle läbi akna kuuli mälestujeks jaata.

Lastja ei treshwanud muidugi märki. Kuul on nagu ma näen tooli selja taguse sisse tunginud. Kelmidel oli kahklemata teada, et raudtee siin kohal kõweriku teeb ja rong jellepärast aeglajemalt jõidab. Kurjategijad, kelledega meil praegu tege- mist on, näikse väga ojawad ja kawalad olema nii et edespidi weel rohkem ettewaatust tarwis on. Nende praegune kuritöö plaan on päris meistritükk. Kui ta korda oleks läinud, poleks keegi mõrtjukat ülesleidnud.

Ta ei ole jalagagi siin majas ega siin ligidal olnud. Seega ei oleks keegi ta jälgile wõinud jaada. Nijama poleks tõised maja elanikud tema kohta midagi tunnistada wõinud.

Mis jellesse naesterahwasse puutub, kes Claytoni nime all jelle korteri iiris, siis wõib jelle peale kindel olla, et ta abilised teda juba ammugi warjule talitanud ja kõik jäljed ära laotanud on.

"Ma kardan ka jeda, herra Holmes, liias Harry taja-keiji juurde. "Dõtt ütelda, teame meie praegu nendest inimestest juust niijama palju kui ennegi. Meie jia tulek ei toonud meile midagi kasu.

Sherlock Holmes waatas naeratades oma abilise otja ja hõerus rõõmu pärast käsi.

"Sa peaksid mind ometigi paremini tundma, Harry," ütles ta, "ja jelle juures kindel olema, et ma ettemõetut töö ka tingimata korda jaadan. Ma tulin ju jellepärast jia, et oma elu kallale kippujat tundma õppida.

"Ehk ma küll¹ise läbi afna teda jilmitseda ei wõinud olen, ma jelle ajemel midagi muud teinud.

Tänane weike juhtumine on, nagu näha, ju pea koguni jegi ajanud, Harry," liias ta jõrmega muusta kastiseje peale koputades, et ja minu päewa pildi aparaati jugugi ei tunne.

"Dnneks juhtus mul tarwilik oja magnejiat ühes olema, mille abil ma nii palju walgust wõisin muretjeda kui üleswõtmiseks tarwis on."

"Kui meie ka kelmi ennaft kätte ei jaanud, on meil hiisgi tema pilt. See on ka asi, millega tänajeks rahul wõime olla."

Sherlock Holmes jeadis Harry abil korteris kõik asjad jälle endisele kohale ja läks ära.

Ärakadunud kuberner.

Üna korterisise Boferi uulitsjale tagasi jõudes hakkas Sherlock Holmes kohe Colcheri uulitsjal üleswõetud pilti walmistama (ilmutama).

Kuna Harry tema käsu peale kirjutuse toas ootas, läks jalapoltseinik ise weikeste kõrwalisesse tuppa, mida ta pimeduse kimbriks järele jäänud oli.

Juba mõne minuti järele tuli ta tähendatud tuast wälja niisket klaasi ruutukest käes hoides.

"Dule siia, Harry" hüüdis ta, "waata, kas ja tunned jeda meest?"

Harry Taxon waatas pildi pealt umbes 30 aastast mees-terahwa nägu, mis lühikeste habemega kaetud oli.

"See isik on mulle koguni wõderas, herra Holmes," kostis küüritaw.

"Hüüwa, jeda ma tahtsin teada. Selle järele wõib arwata, et ja täna õhtul mitte jeda meest wafjali ei jaatnud.

Mina aga tunnen jeda tükkimeest küll. Sellest on muidugi mõni aasta tagasi, kui mul temaga tegemist oli. Ta nimi on Jack Evans. Jeda ja weel kahte tõist kelmi jaatsin ma omal ajal kuueks aastaks wangiroodu. Nad wõiwad sealt alles mõne nädala eest wälja tulnud olla.

Need kolm meest wandusiwad mulle seekord kohtu jaalis pärast otjuse kuulutamist kättemaatsmiste ja nagu näha, ei ole nad jeda weeltänini äraunustanud.

See on kindel, et tänane katse, minu eluküünalt ära kustutada, mitte wiimaseks ei jää. Kuid jellepärast ei kardama midagi. Ma olen juba niisuguste asjadega harjunud ja tean kuda ennast kaitsejeda. Palju rohkem kartust on mul ühe tõise inimese, ühe noore neiu pärast, kes aimatagi ei wõi, misjugu-
gune hädaoht teda Londonis ootab. See on John Cuning-

hami tüttar, Tema isa jäljeta kadumine tegi outal ajal ter-
wel Inglismaal snurt kära.

"Kui need kardetawad kelmid jälle wabad on, ega nad
siis ka Cunninghami tütreaga palju nalja ei tee."

"Kas jee Evans Cunninghami ära kadumise juures süüd-
lane oli?"

"Muidugi," kostis Sherlock Holmes.

"Salapolitseinik wahtis natuke aega enese ette maha. "En-
diseid juhtumisi meeletuletades," rääkis ta natuke aja pärast
edasi, "kui ma Jack Evansi kinniwõtsin ja wangi saatsin, näi-
tab mulle nüüd nendesamade tegude järg tulema. Kiu ma ei
eksi, siis on meil tulewikus, mu poeg, jelle kurjategijaga weel
palju waewa ja peamurdmist."

"Ma arwan, et jee mitte kurja ei tee, kui ma julle lühi-
dalt endist Evansi lugu jutustan."

Sherlock Holmes mõtles natuke aega järele ja alustas siis :

"Sir Allan Cunningham läks juba koguni noore mehana
Abessiniasse. Ta oli väga osaw ja mõistlik, nii et ta Regu-
jele*) peagi meeldis, kes teda natuke aja pärast ühe maa oja
üle kuberneriks nimetas. Pärastpoole tuli sir Cunningham
Abessinia pealinna, Debra Taborisse, elama ja sai niiviisi
Reguje üheks kõige parematest nõuandjatest."

Umbes kakskümment aastat elas ta sedamoodi Afrikas.
Kodumaale reisis ta väga harwa ja alati lühikesteks ajaks. Wi-
imaks aga tahtis sir Allan jüsti Inglismaale tagasi sõita ja
jeal oma wiimaseid elupäewi oma tütre jeltsis mööda saata.

"Kas sir Cunningham abielus oli?" küsis Harry.

"Jah; kui ta kord kodumaa reisil Inglismaal oli, wõt-
tis ta jün naese, kes temaga ühes Abessiniasse sõitis. Ta abi-
elu ei kestnud aga mitte kauem kui poolteist aastat, jest et
naene lapserwoodis ära juri."

Tähendatud abielust jündinud laps, ühe tütarlaps, saa-
tis sir Cunningham mõne aasta pärast Londoni, kus ta ühes
kuuljas õpeajutuses oma hariduse sai.

Kuberneril oli oma aurulaew," jutustas salapolitseinik
edasi, "millega ta wiimast korda Afrikast Inglismaale sõitis,
kui ta ennast Reguje teenistusest koguni lahti oli wõtnud."

Kuid enne kui laew Themse jõe juhu jõudis tõstis üks
jagu laewa meestest mäsku. Sir Cunningham oli väga ette-

*) Nii kutsutakse Abessiniamaa walitsejat.

waatamalt juurema oja omaft waranduseft puhtas rahas laewa peale ühes wõtnud, mis kaunis kena jummakene wõis olla.

Tüürimees ja kolm madrust, kes jeda teadsiwad, ei jõudnud oma himule kauem wastu panna ja rööwisiwad raha ära. Kõigel neljal kurjategijal läks korda enne plehku panna, kui politsei jellest teada jai, mis laewa peal jündinud oli. Kuid peale nende oli ka sir Cunningham jäljeta kadunud, ilma et truuks jäenud madrujed seletada oleks wõinud, mis temaga jündis. Minu arwates on kurjategijate rehnungi peale weel tarwis mõrtjukatööd arwata.

Politsei joowi järele wõtsin mina jelle loo uurimise oma peale ja natuke aja pärast läks mulle korda kolme põgenejat, nende hulgas Jack Evansi, kinni wõtta. Nende käest leidfin ma üleüldse neljasadatuhat rubla, mis kubneri tütrele, kes sel ajal kaisteistkümmend aastat wana oli, ehk õigemine ütelda tema eestkostjale, tagasi anti.

Jack Evans ja mõlemad teised mehed tuliwad wannutatud meeste ette; nende mõistuse otjust ja juba tead, Harry. Sellest hoolimata, et igauks arwata wõis, mis moodi kelmid sir Cunningham waranduse oma kätte saiwad, kuna omanik ise jäljeta kadunuks jäi, mõistis kohus neid tunnistuste puuduste pärast mõrtjukatööst wabaks.

Neljas mäsaja — tüürimees, wõeti pool aastat hiljemine, Amerika Ühendut Riikides kinni. See tuli kolme aastase wangirooduga läbi, jellepärast et ta selgetis teha wõis, et ta jelle kuriteo juures kõrwalist oja oli mänginud ja rööwitud warandusest midagi enesele ei olnud wõtnud.

„Kuda lugu kubneriga jäi,“ küüis Harry, „kas teda üles ei leitudgi?“

„Ei, see jäi tänase päewani kadunuks. Minul oli see kord ühe tõise juhtumijega palju tegemist nii, et ma kubneri jaatuse hooleks pidin jätma.“

„Ja mis jai sir Cunninghami tütrest?“

„Ta elab nagu ma hiljuti juhtumise teel teada sain weikestes juwemajas Londonis Westendi alewis. Minu teada peab tema juures weel üks wana teenija elama, kes kubneriga ta wiimase reisi ajal ühes laewa peal oli. See mees on abeesinialane ja ei mõista jõnagi ingliskeelt.“

Kohtu ees ei saanud temaga muidu rääkida kui tõlgi läbi.

Juba see kord oli ta kaunis wana mees ja ta tunnistused oliwad õige kehwad. Ta seletas, et sir Cunningham sel ajal samal õhtul, kui Inglismaa rand paistma hakkas, omaft kaju-

tist wälja tulnud ja laewa laele läinud, kust teda keegi enam pole näinud tagasi tulema. Mis tema herraga jündis, jelle küsimise peale öskas ta niijama wähe kosta kui kõik tõised laewa peal olijad.

Siiski teadis Sahela, nii on jelle teenija nimi, jeletada, et laewa peal jell korral peale rööwitud neljajajatuhande rubla weel palju juurem warandus olla olnud. Tema teada olnud laewas õige juure kasti sees rohkem kui miljoni rubla wäär- tuses puhast kulda, mida sir Cunningham abessinias omaist kulla kaewandustest oli korjata lastnud.

Et aga kõigest ofsimisest hoolimata keegi tähendatud kasti aurulaewa pealt ei leidnud, siis ei panuud ka kohus Sahela tunnistuse peale juurt rõhku, iseäranis weel jellepärast, et ta jeletused üleüldse wäga segased oliwad, mis muidugi enam tõlgi kui tunnistaja süü oli, sest et tõlk Amhari keelt (abessinia rahwakeelt) wäga wähe mõistis.

Lühidalt, kasti lugu jäi niiwiiji wagajeks.

„Kas keegi jelle peale ei mõtelnud, et Jack Evans ja ta jeltfimehed jeda kulla warandust kuhugi kõrwale wõiswad toi- metada, herra Holmes?“

„Ei, ei, mu pojuke, jeda need kelmid küll ei ole teinud ja nimelt lihtsalt jellepärast, et nad kulla kasti mitte aimugi ei teadnud. Sa oleks pidanud, nägema kui imestawad näod nad tegiwad, kui Sahela jutustamist kuulsiwad.“

Seda aga wõib arwata, et nad nüüd wangi põlwest pea- jedes tähendatud kulla kasti taga ofsimis wõiwad hakkada. Wõib ka olla, et nendel mõni muu plaan on, näituseks mõne uue kuriteo läbi sir Cunninghami tütre warandust omale püüda. Nüüd, kui nad jälle wabad on, wõiwad nad uuesti kõiksugu kurja teha.

Olgu jellega lugu kuida on, mina aga arwan kindlasti, et nad kadunud kubeneri tütrele, miss Florence Cunninghamile midagi paha mõtlewad teha, muudu ei oleks see õnnetu mees, kes oma haawade kätte meie korteris ära juri, mitt: nii tungi- walt minu kaitsmist palunud.

Sellepärast pean ma omais kohuseks nimetud neiule abiks olla ja kõik mis wõimalik teha, et kelmi- de ettevõtet murja jaata.

„Reskõõ on juba möödäas Harry,“ lõpetas Sherlock Holmes oma jutustamist, tooli pealt üles tõustes, see ei teeks mitte kurja, kui meie natusejeks ajaks magama heidaksime.

Kes teab kuida lugu tulewal ööl on, kas siis jelleks mahti saame wõi ei.

Tälle inimese ära kadunud.

See mõis umbes kellu üheksa aeg hoomikul olla, kui Sherlock Holmes Victoria Roadi uulitsat mööda, mis Kentsingtoni linna jao üks kõige parematest tänavatest on, edasi kõndis.

Uulits oli weel õige wagane, sest et elanikud siin enamiste kõig jõukad inimesed on, kes juwel mitte wara ülestõusta ei armasta.

Sherlock Holmes juhtis parajasti oma jannuüsid kõrwalisesse põik uulitsasse, kus mõlemil pool uulitsat rida kõrgeid jalakaid kaswas kui ta korraga kui naelutatud seisma jäi.

Ta nägu läks tõsiseks, kui ta ühe ilusa juwe maja aiaste rauast warawa taga inimeste jalka filmas.

"Kas tõesti juba!" ütles ta läbi hammaste.

"Ma jäin siiski hiljaks!"

Matuke aega seisis ta nõuuta paigal, siis aga läks ta ta eespool paistwa inimeste jalga juurde, mille hulgas mitmed politsei ametnikud nähti olema.

Sherlock Holmes hakkas ühega nendest rääkima.

"Mis siin on süündinud, Mac Donald?" küsis ta lühidalt.

Küsitaw oli Holmejale tuttaw wahtmeister, kes mõnikord kuuljale jalapolitseinikule abiks oli olnud.

Wahtmeister tõmbas ennaft Sherlock Holmesi ees sirgu.

"Tuleb arvata, et siin mõrtjuka töö äratehtud on, sir," andis ta wastuseks.

Wähemalt inspektor (pristaw) Gladwell mõtleb jeda, tema ongi siin uurijaks. Ühe inimese on ta juba kinni wõtnud.

"Wõi nii ruttu?" ütles Sherlock Holmes pillkawalt. Soowida oleks, et ta jellega mitte üle aru ei ruttaks."

"See on üks haruldane juhtumine, kui ma niiwiihi tohin ütelda," rääkis wahtmeister edasi. Selle maja elanik, herra Cunningham, on täna õõsel mitme mehe läbi, kes ma-

jasse häkitselt sisse tungijiwad, kattuse peale wiidud, kust mitmed möödaminejat unlitjal kellu kaheajal appi hüidmist kuulsiwad. Kõik räägiwad ühte moodi, nii et jeda uskuma peab.

Kui ma mõni minut hiljem jeltfilistega siia jõudsin ja asjalugu järele waataisin, ei olnud tšingist kattusel, kus küll mitmed jalajäljed tunda oliwad, ei herra Cuninghami ega tema waenlasi näha.

Meie otšijime wiibimata terwe maja ja aia läbi, lootes kuskilt otšitawat kas haawatult ehk furnult leida, aga kõik oli asjata.

Sherlock Holmes kuulas põnewa uudishinuga rauast aia najale toetades mehe jutustamist.

„Teie räägite alati herra Cuninghamist,“ ütles ta wiimaks. „Kas ei ole mitte üks selle nimeline naesterahwas ehk wahest felnide ohwriks langenud?“

Wahameister raputas imestades pead.

„Nii palju kui mina tean, otšiwad kõik meesterahwas; kostis ta. Ma ei taha uskuda, et ma effi teel olen.“

„Noh, hea küll, ma küsin inspektor Gladwelli käest järele, kuida lugu on,“ ütles Sherlock Holmes aia wärawa poole minnes.

Kuna ta laia kruusitud teed mööda juwemaja poole läks, puutujiwad tale neli juurt koera filma kes lühikeste kõie otjadega feldri afna rauade külge oliwad seotud.

„Meie ei jaanud muidu läbi, kui pidime koerad finni siduma,“ seletas wahameister, kes jalapolitseinikude maja juurde järele tuli. „Nad on nii hirmus furjad, et meie efite ennast ennast siin näidatagi ei tohtinud.“

„Kas nad teie tuleku ajal aias wallali ümber jooksiwad?“ päris Holmes järele.

„Ja muidugi, jir. Majaomanikud näikse õige kartlikud inimesed olema ja on wistist niijuguste ootama küllaskäiate, pärast, nagu täna õffijed, nii koledad koerad muretšenud. Kuid kasu ei olnud neil jellest midagi.“

„Ei olnud küll“, kostis Sherlock Holmes trepist ülles minnes, „jellest hoolimata, et niijugused furjad koerad waewalt kedagi öökäiat mööda minna wõiwad lasta. Huu — lugu lähed ikka keerulisemaks, rohkem kui ma arwasin

Nende jónadega jõudis jalapolitseinik wõõrujesse mille üks praokile lahti oli.

Gestuba oli kaunis ruumikas. Taga seinast läks trepp

üles tõise korra peale, kuna pahemat ja paremat kätt mitmet
üksed tõistesse tubadesse wiisivad.

Ühe ukse taga kuuldus wali ja wihane meesterahwa
heal; ta omanik pidi kellegiga ägedas sõnawahetuses olema.

Sherlock Holmes tahtis tähendatud ust juba awada, kui
ta enese jella taga kergeid jammuji kuulas.

Uimberwaadates nägi ta arnisa jumaga, waewalt kahetsa-
tõistkümne aastast wäga ilusat tütarlast, kelle pea tumedate
rõngas juuksetega kaetud oli, kuna silmadest pijarate jäljed
tunda oliwad.

Natuke arglikult waatas neiu jalapolitseiniku otja, kelle
kondilise näo üle tütarlast nähes südant kergendaw rõõmu läigo
jooksis.

„Ma arwan, et teie mind enam ei mälesta, miis *) Cun-
ningham,“ alustas ta juttu. „Sellest on küff aega mööda, kui
meie tõine tõist nägime.“

Noore neiu nurelik nägu läks natuke rõõmsamaks.

„Ja jah; ma tunnen teid küll, herra Holmes,“ kostis ta,
oma õrna kätt jalapolitseinikule sirutades. „Ehk ma küll jee
ford, kui teie nii juure osawusega minu kajude kaitseks tööta-
site, weel lapse ealine olin, ei ole ma mitte ära unustanud,
mis teie minu heaks tegite. Kuid nüid“ — ta heal wärises
kergelt — „nüid on uus õnnetus meie peale tulnud, herra
Holmes. Teie ehk teategi juba. Minu isa — jälle on nad teda
minult ära riisunud.“

Sherlock Holmesi näole tekkis elaw imestus. Kõigest
enejewalktusest hoolimata, millega ta wäga hästi harjunud oli,
ei jõudnud ta oma imestust koguni warjati.

„Kas teie tahate jellega ütelda, et teie isa, kes mittu aast-
tat kadunud oli, nüid teie juurde tagasi tuli.“

Jah; ta tuli hilja aja eest tagasi. Peaaegu joowiksin ma,
et ta jeda weel mitte nii ruttu poleks teinud. Nüid on ometi
jee jündinud, mida ta nii wäga kartis.

Ta on oma waenlastele, kellede eest ta rohkem kui wiis
aastat wäljamaal peidus elas, uuesti kätte langenud.

Salapolitseinik waatas natukese aega terajelt Florence
Cunninghami otja ja ütles wiimaks:

„Ma palun teid jellest pikemalt jutustada, miis Florence.
Kuid jijn ei ole jelle tarwis mitte paras koht. Ma joowiksin

*) Miis tähendab ingliskeeles niipalju kui neiu wõi preisi.

teiega ehitamata natuke rääkida. Inspektor Gladwelli teretada on mul veel pärast aega küllalt."

Neiu nikutas rahulolevalt peaga ja läks salapolitseiniku eel tuppa, mis tõijel pool eestuba oli.

Sherlock Holmes istus tähendatud tuppa jõudes, milles väga tore tuakraam oli, sõnalausumata pehme leentoli peale. Kui Florence Cunningham ka istet oli võtnud, nihutas ta oma tooli natuke jelle lähemale ja ütles:

"Nii. Müid jutustage mulle, kui kaua aega teie isa pärast väljamaalt tagasi tulekut teiega ühes siin elas?"

"Ümber pool aastat. Ta tuli häkitselt öösel, ükspäini, ilma teenrita ja kraamita."

"Ma saan aru, ta tahtis oma tulekut võimalikult jalajärgs hoida."

"See on tõsi, herra Holmes. Ta kartis väga neid kurje inimeisi, kes lord laewa peal ta elu kallale kippusivad ja kellede käest ta õnneliku juhtumise läbi peaes."

Eiiski jeda ei võid ma aru saada, mis kurja ta nendele inimestele võis teha, et ta neid nii väga kartis.

Minult jël põhjusel võiksin ma jeda peaaegu haiguse jarnast kartust jeletada. Ta värijes pärijelt nagu haawa leht, kui ma wahel neid inimeisi nimetasin.

Ma andsin temale jagedaste nõuu, herra Holmes, et teid omale abiks paluks, aga iga lord, kui ma teist rääkisin, ei tahtnud ta sellest midagi teada, nii sõbralikk, kui ta ka muudu minu wastu alati oli.

Mida vähem inimeisi minu siin olekut teadwad jeda parem — kostis ta. "Ja tõesti, tema tagasi tulekut teadsiwad dige wähe inimeisi, nende hulgas oli ka minu wõõrmiinder, kellele isa omad paberid ettenäitas."

"Ligus," ütles Sherlock Holmes wahela. "Teie ise ei wõinud oma isast mälestada, jest et teie siis veel koguni weike laps olite, kui teid temast lahutodi. Näätige ega edasi. Teie isa keelas wistist ka teenijaid, et nad tema tagasituleku üle ei lo-
bijeks."

"See on tõsi. Ta tegi jeda ja pruukis veel kümme tõist abinõuu, et ennast oma waenlaste eest kaitjeda. Kõigil jellel ajal, mil ta siin elas, ei ole ta lordagi kodust väljas käinud ja ka maja jees kandis ta alati laetud rewolvrit taskus."

Tema ostis ka reed koerad, kes igal öösel aias wallali ümber jookjewad. Ometi oliwad kõik need ettewatuse abinõuud asjata. Kardetawad inimejed oskasiwad siiski majasse peajeda."

See on väga imelik ja arusaamata. Mias nad läbi ei saanud tulla. Et nad kattuse pealt sisse tulivad, nagu inspektor Gladwell mõtleb, on minu arvates ka võimata. Kuda viisi võisivad nad majasse peajeda?" Meie maja seisab keef aeda, ei puudu ühegi tõise maja külge."

"See on kõik tõsi, mis teie räägite, mijs Florence, kostis Sherlock Holmes. "Nagu ma juba järele waatanud olen, on teie juvemaja mõlemilt poolt tõistest hoonetest umbes kakskümnet jülda eemal. Bahempoolses naabri majas elawad inimesed, kuna parempoolne praegu tühi on.

"Siigi siis, kui kurjategijatel korda oleks läinud tähendatud tühja majasje peajeda, oleks nendel võimata olnud jelle maja kattujelt kakskümnet jülda eemal olewa teie maja kattusele jõuda.

Siiski arwan ka mina, nagu inspektor Gladwell, et kelmid läbi kattuse sissetunginud on. Kuda nad ise kattuse peale peajesiwad, jeda tahan ma pärast katjuda jelgeks teha.

Kõige pealt palun ma teid, mijs Cunningham, mõningate küsimiste peale wastata. Kus kohal on teie ija magamise tuba? Kas ülemise korra peal?"

"Jah, ülemise korra peal. Ka minu tuba on seal, kuid ainult tõijel pool maja otjas."

"Mil ajal teie eila õhtul ijasst lahkusite?"

"See wõis umbes kella kümne aeg olla. Meie läheme harilikult aegjasti magama."

"Kas teie õõjel midagi kära ega müra ei kuulnud? See ei wõi wõimalik olla, et kelmid oma tegu ilma ühegi müri-nata korda jaatsiwad.

"Kuuljin küll, ma kuuljin jammusiid," seletas mijs Florence, mis ülewal korridori pealt alustajiwad ja siis treppi mööda alla läkjiwad.

Ma ei pannud nende peale aga juuremat rõhku, jest et ija jagedasti õõjel majas ümber hulкус.

"Ahah — kas teie ei tea, mispärast ta jeda tegi?"

"Sellest ei rääkinud ta kellegile. Ma tean aga siiski nii palju, et ta peaaegu iga õõji alla keldri käis. Minu tuatitruk, kelle tuba keldri korra peal on, kõneles mulle jellest. Ta ütles mittu korda näinud olewat, et ija alati keldri tagumisesse otja käia, kus ta enamisti rõhkem tundi wiibida."

"Mis kraam seal keldri tagumises otjas teil on, mijs Florence?"

"Ja on peaaegu tühi, ainult seinä ääri mööda seisavad mõned kastid."

"Ja mis nendes kastides on?"

"Nendes on mitmed wanad äthiopia wanawara korjandused, nagu wanad sõariistad, wanad riided, endised kunstitööd ja nenda edasi, mis mu isa Abessinias elades kogunud oli."

Kuue aasta eest said need kastid laewa pealt jüa toodud ja kohtu poolt läbi waadatud."

"Teie teate jeda selgesti, et neid läbi waadati?"

"Ja muidugi. Ma mäletan jeda väga hästi. Et need korjandused kedagi ei huwitanud, siis pakiti nad jälle uuesti kastidesse ja mahutati alla keldrisse."

"Hea küll. Räägime nüüd jälle eila ööijest juhtumijest edasi," ütles Sherlock Holmes, kui ta natuke aega mõttes oma saapa otse oli silmitlenud. "Mulle üteldi, et mõned juhtumise teel mööda minejad uulitja peale appihüüdmist olla kuulnud. Kas teie ka midagi sellest jarnast ei kuulnud?"

Küsitaw raputas pead.

"Kui mu isa appi hüüdis, siis ei wõinud ta jeda mitte mujal kui kattusel teha. Aga —"

"Aga teie kuulsite midagi muud?"

Tütarlaps wiivitas esite natuke.

"Jah, ma kuulsin küll midagi," ütles ta pikkamisi, "ehk vähemalt, ma arwan, et ma kuulsin. Kuid see on kõik nii iseäralik ja uskumata, et ma paremaks arwaksin jellest jüugugi mitte rääkida."

"See ei olnud mitte hea, mijs Florence. Ma palun teid jeda jutustada. Mis teie siis weel kuulsite?"

"See wõis pärast kella ühte olla," jeletas neiü, "umbes pool tundi enne jeda, kui ma korridori peal jammusid kuulsin, kui korraga kurgilt ülevalt iseäralik wuhijemine kuuldus."

"Wistist kattuse pealt?"

"Ei mitte kattuse pealt. Ma ei tea isegi dieti, kuda ma pean ütlemä. Minul oli niijugune tundmus, nagu oleks jee kohin kurgilt kõrgelt kattuse kohalt tulnud, nagu oleks keegi wabalt läbi õhu üle kattuse lendanud."

"Nii põhjendamata kui mu jeletus ka on, herra Holmes, ehk wõib ta siisgi teile mõnda näpunäidet jelle kohta anda misumoodi kurjategiad majasse peaseiswad?"

Sherlock Holmes maatas uudishimuga kuberneri tütre otša, kes äraonje läbi näost punaseks oli läinud ja sellepärast niid weel ilusam näitas olewat kui enne.

„Ma jaan aru, mijs teie mõtlete, mis Florence. Teie arwate et nad õhulaewaga kattujele sõitšiwad?“

„Mull on natuke kahju sellest, et ma teie arwamišt waleks tunnistama pean. Ta on nii wäga luulelik, et ta igapäewase wargaeluga mitte kokku ei jünni.“

„Kelmid, kelledega meil tegemist praegu on, poleks iialgi jelle mõtte peale tulnud, lennumašinat tarwitada. Ka oleks jee nendele wäga raske olnud muretšeda.“

„Kas lähme niid ka inspektor Gladwelli juurde,“ ütles ta tooli pealt üles tõustes. „Ma kuulsin enne, et ta juba ühe inimeje wangi on wõtnud. Kas jee mõni maja teenritest on wõdi mitte?“

Florence Cunningham ei wastanud mitte kohe jelle peale.

Ta filmad tuliwad pikkamööda pišaraid täis, kuna ta näo peal ennist meeleheitew jüganw kurbtus awaldas, nii et šalapolitšeinikul noorest õnnetumast neiušt wäga kahju oli.

„Et, herra Holmes,“ kostis ta wärijewa huultega, ta ei ole mitte teenijate hulgast — wangiwõetud inimene on minule wäga ligidalt tuttanw meesterahwas, jee on minu —“

„Rääkige aga julgesti edasi, mijs Florence,“ ütles Sherlock Holmes. „See noormees, keda inspektor Gladwell wangi wõttis, on — teie peigmees.“

„Ma teadsin, et teil lähidalt jügulasi ei ole, sellepärast ei olnud mul jee mitte raske wäljaarwata. Peale jelle teadsin ma juba pool tundi cega, et teie kihlatud olete. Ka jelle üle ei ole teil tarwis imestada. Etš kihlajõrmus teie pahema käe jõrmes tunnista jeda jelgesti küll?“

Inspektor Gladwellil pidiwad selleks wišt küll tähtjad põhjusjed olema.“

„Ma ei tea jelle kohta midagi ütelda,“ kostis noor neiu, ennašt huure waewaga rahule jundides. „Aga oma pea wõin ma jelle eest anda, et Fred jelle juhtumise juures mitte jüidlane ei ole, olgu tema wastu misjügujed tunnistufed tahes.“

„Kudas jelle nooremehe täielik nimi on?“ päris Sherlock Holmes.

"Fred Morland. Ta on pangamajas "Ford ja Simons" ärijuhataja ja elab oma ijaga siin ligidal."

"Inspektor Gladwell oli täna hommikul mõned tunnimehed ülekuulanud ja laskis siis politseiametniku läbi teda ka siia kutsuda ja pärast wangi wõtta."

"Kuid jeda ma ütlen, Fred on ilma süita, rääkiagu nad tema üle mis tahawad. Ma tean, et tema mitte süidlane ei ole."

Salapolitseinik läks wahetajal ukse poole, aga neiu hoidis teda tagasi.

"Ma palun teid jüdan. est, sir," hüüdis ta ägedalt, "peastge mu peigmeest. Niisugune mees kui teie — Sherlock Holmes — jessel on ferge asi teda priiks laska."

Sherlock Holmes peastis tajafesti ennast noore naisterahwa käest.

"Ma teen kõik mis wõimalik," ütles ta rahulikult. "Enne kui ma teile midagi kindlasti lubada wõin, on mul karwis neid põhjusid teada, mis pärast teie peigmees wangi wõetud on."

Florence Cunninghami jaadetusel astus ta läbi eeskjoja tõiisel pool olewasje tuppa, kus ta inspektori arwas leidma.

See oli weike, laia pihadega ja lühikeje habemega mees. Ta istus tua keskel seiswa laua taga ja luges praegu kirjutatud protokollu.

Salapolitseinikku nähes hüppas ta ruttu laua tagast ülles ja tuli temale wastu.

"Ah, herra Holmes," hüüdis ta wiisakalt kummardades. "Ma olen väga rõõmus, et teie nii parajal ajal siia juhtu-
jite tulema."

"Teie teate ju, et ma teid igakord jalgamata ojawamaks tunnistama pean, kui päris politseiniku si," rääkis ta edasi. "Ma oleks väga tänulik, kui teie mulle praegu je keerulise juhtumise juures mõnda fajuulikku näpunäidet wõikjite anda."

Mis nad ärakaduud majaperemehega on teinud, jeda ei tea ma praegu gi weel; fahklemata on siin minewal wõl mitu inimest kuriteost ojawõtnud. Ühe nendest oleme juba fätte jaanud.

Nende jõnadega tähendas ta noore, näguja mehe peale, kes taga jeina ääres tooli peal ühe politseiametniku järelewaatamise all istus.

"See on keegi Morland," jeletas inspektor edasi. "Ght ta küll kangekaelselt jälgab ja kõigeft looft midagi teada ei taha, on meil tema vastu hull tunnistusi, mis ta mitte ümberlükata ei saa.

"Kas ma tohikfin teada jaada, misjuguised need tunnistused tema kohta siis on?" küüsis Sherlock Holmes.

"Kõige pealt on jelgeks tehtud, et ta minewal nädalal fir Cunninghamiga ägedas sõnawahetuses oli, mis majapere-mehe kirjutuise tuas peale hakkas ja aias edasi kestis. Selle juures on Morland wana meest kurjasti ähwardanud, jeda wõwad mitmed inimesed tunnistada."

"Kas ei ole tõsi, mis Florence?" ütles inspektor emast neiu poole pöördes. "Teie isa ei jallinud teie peigmeeft mitte heameelega, jeft et ta teie paarimineku vastu oli."

"Kahjuks on see küll tõsi," kostis noor neiu. "Aga siiski, ehk küll mõlemad mehed üksthõijega niihästi läbi ei jäänud, kui mina jooiwifin, jelle peale olen ma kindel, et Fred minu ijat mitte ei ole ähwardanud."

Inspektor jügas sõrmedega oma lühikeft lõua habet. "See küll, jätame jelle sõrwale," ütles ta. "Palju tähtsam on see, et teie peigmees minewal ööl, juft sel ajal kui kattuse peal appi hüiti, all aia wärawa juures niifuguses seijukorras oli, mis mitte tema kasuks ei tunnista."

"Wang oli inspektori wiimaste sõnade juures ülestõusnud ja natuke lähemale astunud.

"Mina ei wõi muud, kui jeda, mis ma ennegi rääkifin, weel forð tõendada," ütles ta kindla healega, "et ma ainult appihüidmise pärast jinna läkfin.

Ma olin eila õhtul teatris ja tulin pärast kefkööd koju. Jlm oli ilus ja et ma weel magama minna ei tahtnud, siis läkfin ma oma aeda natuke jalutama, mis jün lähedal on, nagu teie juba teate.

Kui ma korraga appihüidmist kuuljün, arwafin ma, et Florencele midagi õnnetust on juhtunud ja ruttafin wiibimata jüia.

"Teil oli jel jilmapiigul laetud rewolwer käes," ütles inspektor mõrudalt, "kui teie aeda jisse tungifite."

Morlandi juu ümber mängis kibe naeratus. "Üsna õige jir, kostis ta. "Ma püidjün jüia juwemajasje "jüisjetun-

gida", nagu teie jeda ninetate, kuid ainult jellepärast, et oma pruuti kaitjeda, kui tarwis on.

"Ma oleks ka jeda korda saanud, kui mitte linnawahid mind jeda ei oleks keelanud."

Revolwer oli mull jellepärast käes, et ennaft koerte eest kaitjeda, kes, nagu ma teadfin, wäga kurjad on.

Sherlock Holmes oli sel ajal, kui Fred Worland rääkis, teda terajelt filmitsenud.

"Ma kardan, Gladwel, et teie jeekord kahetsemise wäärt ekfinud olete," sojistas ta inspektorile kõrwa. See mees on eila böjise kuriteo juures niisama palju süidlane, kui teie ijegi.

Wastust ootamata läks ta tuast wälja, et majaperemehe ruumijid ja kattust järele waadata.

Cunninghami magamijse toas oli juur korratus, millest näha wõis, et siin äge wõitlus oli.

Woodi riided oliwad osalt rebitud ja wedelejivad põrandal maas.

Ka mitmed toolid oliwad ümberwijatud; paks põranda riie aga ei lastnud ühtegi kolinat kuulda.

Kui Sherlock Holmes magamijse tua ja mõned kõrwal olewad ruumid järele waadanud oli, läks ta treppi mööda laska. Siit wõis weikeste puust redeli kaudu weikeste luugi läbi kattujele peaseda, mida Holmes ka tegi.

Kui ta weerand tunni pärast redelit mööda kattujse pealt alla tuli, leidis ta Florence Cunninghami laskas ootamas.

"Teil ei ole tarwis kummagi iijku saatusse pärast, kes teile mõlemad wäga kallid on, enam mures olla, niis Florence," ütles Sherlock Holmes kui ta neiu küjywat pilku filmas.

Teie peigmeeft ei wõi ma küll praegu mitte wangift peasta, kuid ma loodan, et ta jenna mitte kauaks ei jae.

Peale jelle wõin ma teile teatada, et teie isa elus on."

Mijs Florence tõmbas kergemalt hinge, nagu oleks ta raske koorma alt peajenud.

"See teadmijne on mulle niidugi juureks kergitujeks. Aga —"

"Teie joowite kuulda, mis põhjused minul jelleks arwamijeks on," ütles Sherlock Holmes neiu mõttedest arusaades. Selle järele wõttis ta omaft rinnataskust tüki peenikeft aga jiiiski wäga kõwa nõõri wälja.

"Waadake jeda lähemalt, mijs Florence. Kas teie mõniford oma isa tuas niisugust kanepist nõõri olete näinud?"

Ei ole? Noh, jeda ma ka arwafin. Selle peale wõib julge olla, et eilased õõsijed külalised jeda nõõri tükki jia on jätnud.

Peale selle leidsin ma weel ühe tõije asja, waatke, selle linnase riide tüki, millel kange chloroformi hais juures on.

Kelmid on otjekohe selle nõuuga jia tulnud, et teie ijat uimajeks teha, kinni siduda ja siis kuhugi mulle weel praegu tundmata kohale wiia.

Kui nad oleks selle plaaniga tulnud, et ijat ära tappa, siis oleksiwad nad jeda juba kohe tuas teinud.

Siis poleks nendel mitte tarwis olnud karta, et ta kattuje peal appihüida wõib, nagu ta jel korral ka tõesti tegi, jest et uimastuje rohi natuke nõrk oli. Mis moodi kelmid pärast oma wangi kattuje pealt edasi toimetesiwad, jeda meie praegu weel ei tea. Ma loodan aga peagi ka jeda wälja nurida.

Siin ülewal olen ma nüid kõik juba näinud, mis mul tarwis on. Lähme edasi alumise korra peale.

Kui nad trepißt allammines alumise korra peale jõudsiwad, jäi Sherlock Holmes häkitselt seisma. Ta silmas tumeda näoga wana poolist halli meest, kes jõnalaujumata, isewärki kastanit jeljas kandes, trepi kõrwal seisis.

Wanake hoidis käed ristis ja nähti palwetama.

„See on abessiinlane Sahela, mu isa teener,“ ütles Florence tajakesi jalapolitseinikule kõrwa jisje. „Wanadus on ta wainu juba ära jeganud.

Nagu praegu, istub ehk seisab ta wahel tundide kaupa ühe koha peal, sellest hoolimata mis tema ümber tehakse. Ka isa tagasi tulek ei jaksanud ta wainu erutada, Esite ei näitanud ta oma endist peremeest enam tundmagi.“

„Kuda teie isa pärast tagasi tulekut temaga läbi käis, miis Florence?“

„Jä kõneles temaga harwa. Ta wanaks ja küiru jäenud kogu ei wõinud ijale muud kui kaastundmust jüdames aratada.

Üleüldje rääkis mu isa wähe. Ei kõneleunud ta midagi omast endisest elust Abessiinias ega omast reisi juhtumistest, kui ta wiimased kuus aastat wäljamaal elas.

Wahel mõtlen ma, et mu isa jee kord laewa peal kindlasti teadis, et teda warsti jurm ootab.“

„Mispärast teie jeda arwate?“

„Laewa läbi otjiniise juures leidis politsei ija kajutis weikse pakiseje, mille peale minu nimi oli kirjutatud. Paki jees ei olund muud kui üks wanaaegne mustaks wärwitud teraga põue oda. Weikse paberi tükkise peale oli ija oma käega mõned sõnad kirjutatud, mis minu kohta käiswad.

Sja teatas, et ta jelle põue oda lord Meguse käest kingituseks jaanud ja et jee kõige kallim warandus on, mis ta minile päranduseks jätta wõib.

Sherlock Holmes õerus kangesti oma lõua otja.

Põue oda nimetamist kuuldes käis uus mõte kui wälk ta peast läbi.

„Kas teie oma ija käest nüüd ei küsinud, mis ta jelle odaga mõtles?“

„Ei ole; ma ei jaa ifegi aru mispärast, aga iga lord kui ma jeda tahtsin teha, hoidis mind ije moodi kartus tagasi.“

„Wõib olla, et jee ka hea oli, mijs Florence. Kas teie ei wõiks mulle jeda oda näidata?“

Meiu oli kohe jelleks walmis ja läks oma tuppa, kust ta natukeje aja pärast weikse kastikejega tagasi tuli, millest jalapolitseinik umbes kümne tolli pikuje pist-oda leidis.

Sherlock Holmes waatas terajelt igalt poolt oda, mis kogu ni lihtne, ilma ühegi ilustujeta oli.

„Ma pean teid paluma jeda mälestust mõneks päewaks minu kätte usaldada,“ ütles ta. „Mul on jelleks faks põhjust.“

Et jeteks jellepärast, et jee oda teie käes teile mõnda hädaohu wõib tuua. — Tõist põhjust ei tahaks ma teile, mijs Florence, weel mitte jeletada.“

Meiu pani esiteks Holmesi kõnet wäga imeks, täitis aga siiski tema joowi ja jalapolitseinik pistis kastikeje ühes odaga oma tasku.

Peale jelle jättis Sherlock Holmes mijs Cunninghamiga ruttu Zumalaga ja ruttas aeda, ilma et ta inspektorile omast ära minekust sõnagi oleks lausunud.

„Kui ma mitte ei effi,“ rääkis ta enesele, siis wõib jee oda terwes juhtumises pea oja mängida. Nii lihtne kui ta on, tema jees wõib mõni jaladus warjul olla, mida ma tingimata wälja uurima pean.

Kuid kõige pealt on mul tarvis selmisiid endid üles leida. Kes teab kas tee nii kerge ongi! Nende leidmiseks jäeb mul ainult üks tee üle. Nii vastumeelt kui see mulle ka on, aga ma pean enesele elawate kaitseks jurnuid appi kutsuma.

5. peatükk.

Looduse teaduslik proovikatte.

Õhtu warjud hakkasiwad juba Londoni majade mere peale alla wajuma, kui keegi tohter Griffithi kliiniku ukse kella tõmbas. Pihklas riides naesterahwas, kelle wanadust raske tunda oli, sest et ta näo peal tihedat wõrku kandis, palus sisse-
lastmist.

Sisjelaskjale haigete üle seletas ta, et ta kliiniku juhataga rääkida soowib. „Minu nimi on Ellen Sadler,“ lühas ta juurde. „Ütelge tohter Griffithile, et ma wäga tähtsa asja pärast temaga kottu jaada tahaksin.“

Haigete õde läks tohtri kirjutuse tuppa teatama.¹

Külalijel ei olnud kaua tarwis oodata, juba mõne sekundi järele kutsuti teda tohter Griffithi juurde.

Külalise sisseastumise juures pani arst lehe, mida ta luges, kõrwale ja läks wiisakalt wastu.

„Wõtke istet, miis Sadler,“ ütles ta lahkesti.

„Mis head wõiksin ma teile teha?“

Wõeras ei istunud mitte enne kui oma näowõrgu eest ära wõtnud oli.

Tohter Griffith nägi enese ees jaleda kehaga kahwatanud näoga noort naesterahwast, kelle tumedast filmist julgus ja kawalus paistiwad.

„Mis asi teid minu juurde toob?“ kordas arst uuesti oma küsimist.

„Ma tulin jelle mehe järele kuulama, kes paari päewa eest tutwa jalapolitseiniku Sherlock Holmesi korterist teie kliinikusse on toodud?“

Tohter waatas nüüd juure tähelepanemisega oma kü-
lalist.

"Kui ma küsida tohin, kust teie jeda teada saite, et see mees siin on, mis Sadler?"

"Ma lugesin täna enne lõunat ajalehest selle üle," kostis võeras.

Arst nokutas peaga. Sellest ei rääkinud ta aga midagi, et Sherlock Holmes ise jeda lugu ajalehtedesse oli lasknud panna.

See on mul teadmata," alustas küllaline meest, kas haige enese üle mingit jeketust anda võis. Tema nimi on Robert Kirkhau. Mina olen tema õetütar.

Meil ei ole kummalgi kõigi lähemaid sugulasi ja elasime juba mitu aastat ühes koos. Minu isa ei oleks ka paremini minu eest hoolitseda võinud, kui see onu, üleüldse, meie elu oli seniajani väga lõbus ja nüüd —"

Naesterahvas jäi wait. Ülijuure liigutuse pärast ei saanud ta enam edasi rääkida.

"Ma teadsin jeda, et mu onu kuulsa jalapolitseiniku jutule tahtis minna," rääkis ta natukese aja pärast edasi, "mina aga jõttisin veel jelsamal õhtul Waadburisse, mis Londonist umbes kolme tunni teo kaugel on, ja jäin jenna terweks päewaks ühe sõbranna juurde. Teie võite arvata, kui suur oli minu ehmatus, kui ma täna lõuna ajal koju jõudes enese korteri tühja leidjin olewat — jeda ei ole mul tarwis teile jeketadagi, mu herra.

Ühe naabri naesterahwa käest sain ma teada, et onu terwel päewal koju pole tulnud ja tema oligi, kes minule jeda kuulutust ajalehes näitas. Kuulutuses olewa kirjelduse järele ei või teie juurde toodud haige keegi muu olla kui Robert Kirkhau.

Kuid ärge jalgage, mu herra, mitte minule tema jefjuforda. Kuda on minu waeje onu terwisega lugu?"

Arst, kes jutu alustusel ennaft kirjutuse laua najale oli tuetanud läks nüüd pikkamisi akna juurde ja waatas, pealt nähta ilma ühegi eesmärgita, wälja uulitsale.

Selle juures oleks aga teraw tähelepanija näha võinud, et ta praegu rutulise, waewalt arusaadawa liigutusega, peo alla lastis ja jälle niijama ruttu ülestõstis.

"Teie onu jefjuford on väga imelik, mis Sadler," kostis ta ennaft jälle võera poole pöördes. "Meil on jellega ühe ijewärki haigusega tegemist, mis ka arstijid väga huuwitab.

Haawad, mis ta on saanud, nii raskest kui nad efitotse ka näitajiwad olema, ei ole mitte just kardetawad.

Palju rohkem mõtlemist annab peaaegu põletiku jarnane haigus, mis ta haawade mõjul ühes jelgroo-üdi põletusega on tekkinud.

Kuid mis ma teid, auuwäärt miis, ilmaaegu oma arstliku kuiwa seletusega tülitän, millest teie wiist wäga wähe aru saate?

Ühe sõnaga ütelda, teie onu on enamiste halwatuje jarnajes olekus, nii et ta ise ei filmi lahti teha ei saa ega oma liikmeid liigutada ei wõi; wahel ei räägi ta ka sõnagi. Et kergemini järele waadata, kuida ta terwis paraneb, lubasin ma temale woodist ülestõusta. Muidugi käia ta ise saa, aga ta istub enamiste leentoolis ja tallitaja weab teda tuas ümber.

„Kui ma öieti mõistuud olen, ei ole mu onul mitte tarwis nii ruttu jurna karta?“ hüidis Ellen Sadler ülestõustes. „Kas ma wõiksin teda näha, tohtri herra?“

Selle tarwis määratud aeg on küll juba annugi mööda,“ kostis arst, „kuid ma mõistan ka, kui wäga teie oma jugulast näha soowite. Ma waatan filmapilk järele, kas haige terwis lubab teie soowi täita.

„Palun siin natuke aega oodata,“ lijas ta ufje poole astudes juurde, „ma tulen kohe tagasi.“

Wiimast lubamist ei täitnud arst siiski mitte, sest enam kui weerand tundi aega läks mööda, enne kui tohtri Griffith jälle ilmus.

„Tulge nüüd mu järele, miis,“ ütles ta naesterahwale, „kuid ma pean omaks kohuseks teie tähelpanemist jelle peale juhtima, et haige praegusel filmapilgul jälle, nagu jagedasti ennemaltgi, koguni halwatud on. Ta mõtlemise wõim on rikumata, nii et ta kõik mis temale räägitakse jelgesti aru saab, nagu iga terve inimene, kuid ma kardän, et teie oma küsimiste peale kas õige lühikest ehk ei ühtegi wastust ei saa.

Nende sõnadega läksiwad nad läbi koridori weikest treppi mööda alla poole kitsa ufje juurde, mida tohtri Griffith wiibimata awas.

Sisseastujad jõudsiwad pika saali jarnase, wõlwitud laega ruumisje, mis mõningase tumeda gaasi tulega waewajelt walgustatud oli.

Seina ääri mööda seisiwad mitmesugused juured ja wähemad katlad, ijewärki apparaadid ja riulid, mis tuale iseäralise näomoe andsiwad.

Tähendatud ruum oli peale jelle weel madala waheseina ja eesriide läbi pooleks jaotatud.

Ellen Sadleri näost paistis lausa imestus.

„Ma mõtlejin, et teie mind haige tuppa wiite, tohtri herra,“ ütles ta imestujega ümber waadates.

„Meie oleme laboratoriumis,“ jeletas tohter Griffith. „Teie onu haigus nõuab wahetpidamata arstlikku järelewaatamist ja et minu abilisel, kelle hooleks haige on antud, siin täna natuke tegemist on, siis lubajin ma temale herra Kirkhani selleks ajaks siia ühes wõtta.

Magu näha, ei ole Dr. Braun praegusel filmapilgul mitte siin, rääkis tohter edasi. „Teda kutsuti wiist mõne tõiße haige juurde. See on aga meie weel parem, sest teie joowite muudugi ekjitamata oma jugulasega rääkida. Ma palun teid aga haiget mitte kaua tülitada, jee wõiks ehk tema terwisele kudagi kahju tuua.“

Nende sõnade järele läks tohter Griffith tuast wälja. Ellen Sadler waatas hoolega järele, kas wälimine üks ka kinni oli ja ruttas siis kiire jammudega eesriide taha, mis laboratoriumi waheseina ukse ette oli seatud.

Tõine pool ruumi eesriide taga oli poolest saadik koguni pime, sest et seal ühtegi tuld ei põlenud, ainult eesriide läbi peasis jenna wäike tule kuma.

Sellest kumast oli aga küllalt, et juure habemega walget ja siniist triipu haigemaja riides meesterahwast ära tunda, kes määratu juures leentoolis liikumata istus.

See oli jeesama mees, kes paaripäewa eest Sherlock Holmesi korteris oli olnud. Kuid kentsakas oli jee, et ta endisel furnu näol nüüd terve inimese jume nähti olema. Rahwatanud palgedele ilmus õrn puna, kuna ta rind korralikult tõusis ja wajus.

Aga ka Ellen Sadler oli ennast wahesajal, kui mitte rohkem, siis vähemalt niisama palju muutnud. Endisest murelikust ja kaastundlikust näost ei olnud enam jälgegi näha.

Walju näoga ja hiilgawate filmadega, milledest kindel ettewõte ja julgus paistis, lähenes ta Robert Kirkhani tooli poole.

„Ma olen ennest teie õetiütreks nimetanud,“ oliwad ta esimesed sõnad, milledega ta alustas. „Ma annan jeda kõige pealt teile jellepärast teada, et teie edespidi kudagi ei eksiks ja minule meelepaha ei sünnitaks, mis aga teile enestele kõige rohkem kahju tooks.

Urge arwage ühtegi, et teie meie wõimu alt peajenud olete.“ rääkis ta tajafesi edasi. „Jack Evans ja tõişed, kellede

käju peale ma praegu siin olen, mõistawad teid alati üles leida, peitte ennast fuhu tahate.

Kui see kuul, mis Jack teile järele jaatis, kui teie torni treppi mööda alla jooksite, mitte oma kohust ei täitnud — siis saab tõine järgmine paremine trehwama.

Meesterahwas jäi wait, nagu ootaks ta wastust. Kui aga jeda ei tulnud ja istuwa mehe poolt ainult mõned arusaamata toonid kuuldušiwad, rääkis ta koguni tooli ligidale astudes edasi:

„Meie nõuame teilt, et teie niihästi meie eneste kui ka meie tegewuse üle suud peate. Kui teie jeda mitte ei tee siis —

Kuid ma arwan, et jeda ähwardust teile tarwisgi ei ole. Kui teie senni ajani ei julgenud midagi meie asjust lobijeda, siis jaate ka tulewikus wait olema.

Kui teie meid Sherlock Holmešile oleksite ülesannud, siis oleks ta juba ammugi meil külas käinud. Ma tunnen jeda meest, see on meie weriwaenlane ja ühtlasi ainuke inimene, keda meie kardame. Aga kui teie tema korteris olite, muntsite teie weel wiimasel silmapilgul oma plaani, mis? Misparast?“

Ma tean, lihtsalt jelleparast, et teie meite kättemaksuist kartsite.

Jälle ei tulnud meesterahwa poolt ühtegi wastust Ellen Sadler pöruatas wihajelt jalaga wastu maad.

„Kui teie mitte rääkida ei jaa, siis andke ometi mõnda märki, et teie minau sõnadest aru olete saanud. Kas lubate tulewikus meie nõudmisi täita wõi mitte?“

Mehe kogu fooli peal nokutas pillamisi peaga; see liigutamine aga oli nii masina moodi ja üksluine, nagu oleks teda mõni wõeras nägemata jõud teinud.

Kuid Ellen Sadler ei näitanud kõigest jellest midagi tähelepannud olema.

„Hea küll,“ ütles ta rahuloldawalt. „Teil ei ole siis enam midagi takistust meie poolt karta ja wõite, kui terweks jaate, oma kella lööja ametit ja oma korterit Püha Tooma kiriku tornis jälle tagasi wõtta.

Senni ajani on Bob Mervyn, üks meie tegelastest, seal teie kohuseid täitnud,“ lühas ta lühikeste pillawa naeruga juurde. „Tema mõistab väga hästi kellalöömist wõimetada ja koguduse liikmed ei wõi unesgi aimata, et tornis teie asemel üks tõine inimene kella tõmbab — mis see on?“ ütles ta häkitsejelt.

„Siin kuulab keegi. Ma kuulsin eesriide taga kahinat.“

Neude sõnadega löi ta raske eesriide järsku kõrwale. Wälimise ukse juures nägi ta tõesti üht nooremõitu tedretä-

helist meest, keda, ta riiete järele otjustades, mõneks haige talitajaks võis pidada.

"Mis teie siit otsite?" kätartas naisterahvas just mitte väga jõbralikult. "Teie ei näita teadmagi, et usse peale ennem koputama peab, kui teda awada."

Haigetalitaja sügas kohmetanult oma tulipunaseid juukseid, mis hoolega otja ette oliwad kammitud ja ta näo weel lollakamaks tegid, kui ta oli.

"Andke andeks mijs," kogeldas ta. "Mind kästi tohtrit Griffithi kutsuda; ma kuulsin et ta laboratoriumis olla."

Seda ütles ta nii lollaka ja otjekohese näoga, et Ellen Sadleri ešialgne kahtlus täiesti ärakadus.

"Nagu näete, ei ole Dr. Griffithi mitte siin," ütles ta juba jõbralikumalt ja läks haigetalitajat tähelepanemata jättes uuesti tagumisesse ruumisje.

"Pole midagi karta," jostistas ta omale waitiwale pealtkuulajale. "Üks tola peaga haigetalitaja, mis jellest tühjust karta on? — Müid on aga minul ka tarwis minna."

"Kuda teie oma oja siin edasi mängima peate, jeda teie juba teate, niisama on teil teada, et teil meie käskude wastu tehes palju kannatada tuleb."

Mõni minut peale jeda kui Ellen Sadler laboratoriumist ära läks, hüppas haigetalitaja, kes ennast jenni ajani afna awaufes peidus oli hoidnud, ka oma korda eesriide taha.

"Mijs on äralainid," hüüdis ta. "Ma usun, et teie kōit kuulda jaite, mis joomijite."

Need jōnad ei olnud mitte Robert Kirkhamile hōldud, nagu wahest arvata oleks wōdinud, waid ühe tōijele, kelle pilt kaju laia riinli tagast nähtawale tuli.

"Muidugi, Harry, minu aimdus ei petnud mind jugugi," wastas Sherlock Holmes, jest jee ta oligi.

"Ma olen oma katsetega rahul. Müid ma tean ometi, et inimesi, keda meie otsime, Püha Tooma kiriku tornist, mis Cunninghami juwemaja lähedal on, leida wōib. Nad on sealje kella lōõja, kes keegi muu ei ole, kui jee jurnu kaha, keda ja siin eneje ees näed, oma wōimnu alla wōtnud ja tema elukorteril ülewal tornis eneste tarwitamijeks pärinud."

Müi imelikult kui jee ka ešiotja kōlab, ei maksnud jee kelmidele mitte juurt waewa, täielijes üksildujes elawast mehest jägu jaada.

Kui kaua jee oma wangistust kannatas, on raske ütelda.

Ometi läks tal lõpetks korda ärapõgeneda, kuid torni trepist alla jookstes jai ta omale kuuli selga, mis teda surmawalt haawas.

Uma teadmata, mis ta dieti pidi tegema, istus ta arwamist mööda esimese wastu tulewa sõiduriista peale ja mõtles tee peal järele, et tal kõige parem minu juurde on tarwis sõita.

Ta tahtis minule nende wõrukaelade plaanijid, mis ta oma wangistamise ajal tundma oli õppinud, teada anda.

Ma ei kahklenud sugugi selle juures, et kelmid tingimata õnnetut mehikest, kelle surmast nad weel midagi ei teadnud, oma kätte tagasi püüawad jaada.

Sada ühe wastu oleks wõinud kihla wedada, et Jack Evans ehk mõni tema seltsilistest kellamehega kokkujaades mõne sõna kogemata rääkida wõiwad, millest ma nende elukohta wälja uurida wõiksin.

Et mõnda nendest kelmidest jüia kliinikusse petta, panin ma liihikesed kuulutusjed ajalehtedesse, milledes mitte mehe surmast waid ainult tema haawamisest teatadi.

Ellen Sadler on sellepärast ka tõesti lõksu langenud.

Ragu Dr. Griffith mulle jutustas, on ta oma õrna sugulase oja tema ees wäga osawaste mänginud, aga päris nali algas alles jüin laboratoriumis, kui ta ennast kellalööjaga ükfi arwas olewat.

Et oma kihile jõuda, lasksin ma furnukeha liihikeseks ajaks uuesti elusje äratada, nii palju kui elektri wägi lubab. Tõtt ütelda, oli see mulle küll õige wastu meelt, aga mis teha, igakord ei wõi abinõuuksid kaua walida.

Tohtriga ühes seadtime jüinjasmas poolpimedas ruumis elektri wõimu traadid furnu pealuu külge, nii et kõigest kehast elektri jõud läbi käis. Elektri battareid töötasiwad, tema mukslid ja soonesid kokkutõnnimates ja jälle nõrgaks lastes, täiesti minu tahtmist mööda, nii et Ellen Sadler sellest weikest pettusjest midagi aru ei jaanud.

Küllalt sellest. Meie peame ruttama, Harry, kui Jack Evansi ja tema seltsilisi, kellede hulka ka teatud neiu tuleb arwata, weel nende pelgu paigas tabada tahame. Oma warjupaiga on nad tõesti iseäraltise osawusega walinud.

Harry Taron, kes Sherlock Holmesi seletust juure põnewusega kuulas, oli selle ajaga ennast haigetalitaja riietest, see on pikast kitlest ja parukast wabastanud.

Küüd ulatas ta Holmesile tema kübara ja mõlemad lüksiwad wälja koridori peale.

Peale selle kui Sherlock Holmes Dr. Griffithile oma proovi kase lõppu teatanud oli, palus ta teda endise kella-lööja mattuse tarwis kõik walmis muretseda, mis tarwis läheb.

Arst lubas jeda ka teha, mille peale Holmes ta kätt raputades temast tänu sõnadega lahkus.

6. peatükk.

Õhu sõit.

Püha Dooma kirik seisab Hyde pargi ääres, majadest igalt poolt ümberpiiratud platsi peal. Kui tähtentatud platsil, mis jedaajama nime kannab, kui kirik, päeval mitte suurt elawust ei ole, siis on ta öö ajal, nagu tänagi, koguni tühi ja õudne.

Dumedalt tõuseb juur kivist ehitus pilwedega kaetud taewa poole, ainult siia ja jenna wana müüride peale langeb siis, kui tuul pilwi natuke lahutab, mõni kitsas, wärijew kuu walguje kiir.

Korraga jai wainne rahu, mis platsi ja uulitsate peale walitjes, lähenewate sammude tajase müdina läbi rikutud.

Viktori Roadi poolt ilmujiwad kaks meesterahwast, kes wait olles üksteise kõrwal sammujiwad ja kiriku pea-sissekäigu poole lätsiwad.

Senna jõudes rõhus juurem nendest kiriku ukse wägest raske kae raua peale.

"Uks on lahti, Harry," jõistatas ta oma jeltfilijele. "Kui ma ei eksi, siis wiib tee eeskojast otsekohe torni trepi juurde."

"Muidugi, herra Holmes, siiski mõtlen ma —"

Rääkija, kes weel ukse ees wäljas seisis, kohkus häkitjelt ära.

Mõned sammud tagasi astudes jäi ta kõige juurema imestujega üles torni poole wahtima.

Tema kohmetus ei olnud ka mitte asjata.

Rõrgel ülewal wälkus hele walgus, mis ühe sekundi aega torni ülemist jagu filmipinestawa heledujega walgustas.

Nii lühike kui see aeg ka oli, aga Harry Taroni jõudis

juisgi ühte peenifest, pifergust asja ära tunda, mis kõrgeft torni aknaft ijewärki wuhinaga wälja lendas — pikka looka üle lähedal olewate majade tehes — ja pärast nende taha pikka-mööda alla wajus.

Sherlock Holmes oli ka kõnnitee peale wälja tagasi tulnud. Nimetatud ijeäralist nähtust waadates wilistas ta tasekeifi läbi hammaste, ja ta nägu, mis jenni sügawas mõttes oli, läks korraka rõõmsaks.

„Raket,“ sõjistas Harry, „aga tal oli hirmus lühike walgustamise jõud. Sellest ma ei saa aru, nii ei wõi ta ju oma otstarbet täita.“

„Raket on jee küll,“ kostis Sherlock Holmes oma abili-jele, „aga jee on hoopis ijejugune. Saladus, kuida moodi kelmid Cunninghami juwemajasse sisse peaseiwad, on nüüd seletatud. Umbes midagi sellejariast ma ka ootasingi.

Nad on omale niijuguse raketi apparadi muretšenud, nagu neid merehädaliste peastmijeks tarwitatakse.

Tähendatud apparadi abil lastakse juure hooga jelletarwis sisse seatud raket, mille külge kerge nõõr on ahiunitatud, jenna poole lennata kuhu tarwis.

Kerget nõõri mööda tõmbawad merehädalised, kui raket õigesti nende peale oli juhitud, wiimaks tugewa kõie kaldalt eneste juure ja roniwad jeda mööda üksteise järel maale.

Just jedasama moodi peaseiwad Evans ja tema seltsi-ised Cunninghami juwemajase, mis läbi õhu möõtes juit um-bes seitse jada jammu kaugele on.

Nagu ja ijege kergesti arwata wõid, juhtiwad nad raketi nii wiisi minema, et ta juwemaja naabrujes olewa tühja maha kattujele maha kukkus.

Tühjalt seiswasse majasje sissepeafeda ei olnud nendel meestel ju raske. Üks nendest läks muidugi kõhe kattujele, kuhu raket maha langes, tõmbas siis nõõri abil kiriku tornist tugewa kõie enese juurde ja sidus jelle kõwasti kattuje külge kinni. Et kõis just Cunninghami juwemaja kohast üle käis, on iseenesestgi mõista. Nii oli neil kerge asi tornist kõit mööda jenna peafeda. Meie ei tohi jeda ära unustada, et nad kõit endijed meremehed on. Sellepärast ei teinud ka nendele niijuguse plaani wäljamõtlemine mitte juuremat peawalu.

Mõningate lühildaste jõnadega oli Sherlock Holmes jeda ome abilijele seletanud ja rääkis nüüd weel juurema ägedu-jeaga edasi:

„Raket, mis meie praegu nägime, tähendab et need wõ-

rufaelad jälle tahawad teatud juwemajasje siisjepeafeda. Meie oleme just parajal ajal tulnud, Harry. Ega nende ettemõte jeeford ka midagi head ei wõi tähendada. Ma kardan, et nad jälle midagi kurja mõtlewad teha ja —"

Holmes ei jaanud oma lauset lõpetada. Pead kuklasje tõnmates wahtis ta ühhiilmi ülespoole, nagu oleks ta oma pilguga pimedust läbipuurida tahtnud.

"Praegu tõmbawad nad kõit siit jenna," hüüdis ta kiriku uksest siisje minnes.

"Sa tead, Harry, mis sul teha on. Kendel on seal ülewal jälle mõni kurjawaimu plaan ees. Ma pean ruttama, kui nende uut kelmistükki nurja jaata tahan."

Järgmistest sõnadest ei jaanud Harry enam aru.

Sherlock Holmes oli juba kiriku siisje ära kadunud. Oma weiske elektri tasku laterna abil leidis jalapolitseinik peagi weiske ukse, mille läbi tee torni läks. Wiibimata hakkas ta, laternaga teed walgustades, häkiliisi kiwist astmeid mööda üles ronima.

Sherlock Holmes wõis juba kaunis kõrgele jõudnud olla, kui ta häkitijelt seijatama jäi ja oma laterna tasku pistis.

Tasane healte kõmin puutus kujukilt ta kõrwu.

Pikkamisi kättega torni seinu mööda kobades püüdis jalapolitseinik wiimaks pimedas weel kõrgemale minna. Et tornis kottipimedus walitjes, siis pidi ta poolest jaadik kapafile edasi ronima.

Lõpeks silmas ta weikest walguje kuma, mis kujukilt ukse prao wahelt paistis.

Ka healte kõmin läks nüüd selgemaks. Arwamise järele pidiwad rääkijad kaks meesterahwast olema, kes eesolewas ruumis, kust walgus paistis, midagi tegiwad.

Sherlock Holmes jäi ülemise trepi astme peal seijatama ja püüdis siis hinge kinni pidades ukse poole läheneda.

Läbi kitsa ukse prao nägi ta kaunis juure, lihtsate majariistadega ruumi enese ees, mis arwamise järele endise tellalõbja korter oli olnud.

Kolm afantega seinu oliwad lihtsalt woodertamata torni müürid, kuna neljas sein puust nähti olema. Wiimase seinu sees oli ka puust uks, mille läbi weel kuhugi kõrwalisesse ruumisse wõis peafeda. Kõrwal waheseina taga oliwadgi kujukategijad wist oma wangi kinni pidanud.

Kelmide peamees, Jack Evans, keda jalapolitseinik kohe

ära tundis, seisis ühe teise mehega ukse wastas olewa afna juures

Tundmata mees näitas kiinlaga tuld, kuna Evans wäljast tulewat kōie otja tua lae palgi külge sidus. Selle juures rääkis ta midagi elawalt teise mehele, aga nii tafa, et Sherlock Holmes omast praegust seisukohast midagi arusaada ei wõinud.

„Ei aita midagi,“ mõtles ta iseenehes, „tarwis kelnuidele ligemale ronida.“

Ta katsus esite tafakesi ukse linti tõsta ja ust awada, mis tale natuke aja pärast lorda läks. Uks oli nüüd praoksele awatud, ilma et sees olejad midagi oleksiwad kuulnud ehk tähelepannud.

Natuke aega ootas Sherlock Holmes ja kui ta nägi, et kurjategijad oma tööga kõwasti ametis oliwad, liikkas ta ukse nii palju lahti, et ise läbi minna wõis.

Kõige juurema ettewaatusjega roomas ta kassi osawusega klapakile läbi ukse tuppa.

Tuba oli kaunis juur, sest et kiinla tuli teda üleüldse walgustada ei jõudnud, nii et üks kust salapolitseinik sisse ronis peaaegu päris pimedas oli.

Ilma et kumbgi kurjategija tema tulekut tähelepannud oleks, roomas ta ruttu ühe laia seina ääres seiswa pingi alla, kust ta iga sõna, mis nad eneste keskel rääkisiwad, kuulda wõis.

„Ole õige wait oma rumalusjega, Mervyn“ ütles Jack Evans oma jeltsilisele, kes enne jeda wist midagi oli rääkinud.

„Ma ei saa aru, mispärast meil tänase sõidu juures ennem häda ohtu karta on kui minewal korral. Meie weike õhureis ei kesta ju kauem kui ainult mõne minuti.“

„Sa jaad ijegi sellest aru, et see minu poolt pagana pihta kawal mõte oli Brightoni merehädaliste peastmise jaa-mast jeda apparati mõneks päewaks omale laenata.“

Evans naeris jelle peale oma kähijewa healega ja rääkis edasi :

„Wanamehelt ei saa meie midagi teada. Sellepärast ei jae muud nõuu üle kui jeda abessiini konna natuke hamba alla wõtta.“

„Aha,“ mõtles Sherlock Holmes iseenehes, „wanamees jee on nende wang, ja „konn,“ jee ei ole keegi muu kui Sahela.“

„Kiuhästi jina kui ka Williams ja Ellen olete minuga ühes

arvamises," seletas Evans uuesti edasi, "et abessiinlane see kord õigust rääkis, kui ta kohtu ees kubneri kulla warandusest jutustas."

"Sa ehk mäletad, Bob, et aurulaew sel õhtul, kui meie kubneri taskuid natuke kergendasime, mõne tunni aega kinni pidas.

"Ma wõin oma pea anda, kui Cunningham mitte just sel ajal Sahela abil kulla kasti paati ei toimetanud ja siis kusgil tundmata kohal Inglismaa rannal ära ei peitnud.

"Mispärast ta seda pidi tegema?" küsis Bob Mervyn.

"Mispärast . . . lihtsalt sellepärast, et ta kudagi aimas, mis nõu meil peas oli. Ma usun, et ta pearegu ise ka oleks ärapõgenenud ja laewa meile jätnud, kui see tal wõimalik oleks olnud. Kui minu arwamine õige on siis peab kusgil ometi üks kirjalik juhatus selle koha üle olema, kuhu kast ära peidetud on."

"Ja ja arwad et Sahela seda teab?"

"Tema teab seda tingimata; jelle peale wõid julge olla.

Williams on kaua aega Abessiinias elanud ja mõistab küll nii palju sealset keelt, et ta Sahelaga rääkida wõib.

"Ta peab kõik mis wähegi wõimalik on tegema, et jelle wana konna käest teada saada, mis meil tarwis on. Ega meil selleks abinõudest puudus ei ole. Ellen ja mina, küll meie nende eest hoolt kanname. Iseäranis see tüdruk. See on ju päris jaadan ise! Ma ei annaks kellegile nõuu temaga wihawaenus olla.

Bob Mervyn läks wahe ajal afna juurde.

"Williams wibutab laternaga," ütles ta wälja waadates.

"Ta annab sellega meile märki, et ta katuse peal oma kõie otja ka on kinni jidunud."

Evans nokutas peaga.

"Hüwa, ka meie oleme walmis." Nende sõnadega kummardas ta maha ja tõstis tugewast linajest riidest tehtud koti moodi asja üles.

Salapolitseinik pistis pea pingi alt natuke wälja. "Ahah, kotipüks*)" sõjistas ta enesele.

*) Jämedast purjuriidest tehtud lühikese säärtega piiksid, kuhu inimene hõlpsasti sisse mahub. Piiksidel on tugewad nõõrid külles.

Jack Evans läks püüja järelewedades ka afna juure.

Senna jõudes tõusis ta afna laua peale püüsti ja hakkas kõie kallal midagi tegema, kuna Mervin teda kinni hoidis.

Mõlemad mehed olivad nii kibesasti ametis, et kumbgi neist tähele ei pannud, kui seina äärest pingi alt tume inimese kogu üles tõusis.

Käed risti rinna peal jäi Sherlock Holmes mõni jammu eemal nende selja taga pimeduses seisatama ja waatas põneva uudishimuga pealt, kuida mõlemad mehed warsti äralõppewa künla walgujel tähendatud püüja tugewa nõõride abil ühe ratta külge kinnitajiwad, mis ümberringi sisselõigatud jügawa soone läbi blocki moodi mööda kõit wabalt edasi weereda wõis.

Meheed saiwad oma ettevalmistamisega lõpule. Püügid rippujiwad nüüd wäljaspool akent, afna lauaga ühel kõrgujel, nii et Jack Evans kergesti nende sisse hüüata wõis.

Mõne filmapilguga oli jee ka tehtud Evans waatas enne järele, kas ratas ka õieti kõie peal seisis ja andis oma jeltjilisele siis lühikest käsku, mis peale jee peenikest nõõri, millega ta jenni ajani rippuwaid püüja kinni pidanud oli, tajakeji läbi jorme libiseda lastis.

Tajase murinaga hõljusiwad püügid ühes mehega, esite pikkamööda, aga pärast ifka rutemini ja rutemini, nagu mõni wõtont, pimeduse sisse.

Weel ifka seisis Sherlock Holmes liikumata, nagu jamas, omal paigal. Minult ta parem käsi pidas natuke kõwemine taskus olewast rewolwrist kinni.

Ta tegewuse filmapilt ei olnud weel mitte tulnud.

Bob Mervyn wahtis afnast wälja, ilma ühtegi hädaohtu aimamata.

Murin kõie peal läks ifka weifjemaks ja weifjemaks, kuni ta wiimaks koguni ära lõppes.

Mõni minut wõis niiwiiši mööda läinud olla, kui tuule hoog kaugelt nagu tajast wilistamist kuulda lastis.

Mees afna juures hakkas peenikest nõõri juure rutuga torni tagasi tõmbama.

Waheajal oli kuu pilwe alt wälja tulnud ja nüüd nägi jalapolitseinik jelgesti, kuida Mervyn tühja püüja kõit mööda nõõri abil tagasi wedas.

Sherlock Holmes tõmbas taskust rewolwri wälja ja astus natuke lähemale.

Püügid olid waheajal juba afna juurde tagasi jõudnud.

Mervyn hüppas aña peale piisti ja astus, kättega kōiest kinni hoides, rippuwatesse pükjidesje.

Siis lastis ta käd lahti ja juba hakkajiwad pükjid weerema — kui üks pikk mahe kogu korraga aña juurde jookjis.

Bob waatas tagaji — ja ta juust kõlas ehmatuse kiljatus. Kuid jelsamal filmapilgul haarajiwad Sherlock Holmesi sõn.ed ta kõrišt kinni, kuna ta tõine käsi nii osawasti rewolwri päraga Mervyni meelekohta tabas, et kurjategija healeta oma pea rippuma lastis.

See kōit jündis wälgu kiirusel.

Zulgesti hüppas Sherlock Holmes añašt wälja, rippuwa mehe jelga, ju nüüd läks sõit edaji.

Kōik oma julgust ja kiilmawerelist mõtlemise wõimu pidi jalapolitseinik kofku wõtma, et selle hullu sõidu juures, mis nüüd algas, mitte pead kaotada.

Kramplikult pidas ta kättega kōitest kinni, kuna ta filmad wahetpidamata uimast meest walwajiwad, kes kui eluta ta ees rippus. Kuu walgustas jelgesti ta ühegi elumärgita nägu, kui nad pead keerutawas kõrguses läbi õhu lendajiwad.

Plats, kus peal kirik seijis, oli juba ammugi mööda; nende alt paištjwad pikad majade read ja aiad.

Päris hullu kiirusega lendajiwad nad nüüd edaji, kui Sherlock Holmes korraga tundis, et tal weri joontes taretama hakkas.

Tema ees rippuw mees liigutas ennast; ta näitas pikka-miiji jälle meelemõistusele tulnud olema.

Nagu kiilm wesi jookjis jalapolitseinikul üle koha.

Kui Mervyn jälle meelemõistusele tuli, siis on tema enese jeijuford wäga kardetan.

Ta oli päriselt Mervyni käes.

Wõitlus siin ülewal maa ja taewa wahel oleks tingimata jalapolitseiniku hukatus olnud.

Waewalt jõudis ta weel ennast kätte abil kinni hoida, et ta mitte maha ei kukuks.

Kätte sees tundis ta aga juba wäsimust, mis iga sekundiga kaswas.

Gulljulge mehe kartus näitas täide minema.

Mervyn hoigas ejiše tafakeši ja tõstis siis pea üles. Poolest jaadil lolli, arusaamata pilguga waatas ta jalapolitseiniku otša; aegambõda nähti aga endised jündmused talle jälle meelde tulema.

Ta pistis kae põue ja tõmbas sealt pika nua wälja.

Birkawalt naerdes tahtis ta juba jurmahoopi anda.

Sherlock Holmes pidas ennaft ka juba kadunuks.

Korraga, jelsamal filmapilgul tundis ta oma jalgade all tajast pörandad.

Rääsi weerewa pükste nõbridest lahti lastes jeisis ta lähemal filmapilgul Cunninghami juwemaja tjingist katusel.

Pükfid ühes kurjategijaga oliwad mõned sammud eemale weerenud, kuid enne kui nad jeisma jäiwad, oli Sherlock Holmes neid jälle kinni tabanud.

Mervyni keha ümbert kinni wõttes pigistas ta tema käed nii kõwast kofku, et see kurja needmisega nua käest maha laskis kuffuda.

Enne kui pooluimane mehike dieti aru jai, mis temaga jündis, jai ta omale jälle uue hoobi pähe.

Kui jalapolitseinik nua abil pükste küllest paar tubli nõõri oli ära löiganud, tõmbas ta kurjategija jellest kentsakast sõiduriistast wälja ja sidus tal käed ja jalad nõõridega kinni.

„Paganan igaw töö nõõridega sidumine. Käerauadega on palju hõlpsam töötada,“ urijes Sherlock Holmes ijeeneses.

„Kuid praegu on see ka hea, et ma teda niigiwiiši taltjutada wõin. Kurja ei teeks see ka, kui ma tale midagi juhu pistaksin, et ta karjuda ei jaa. Wot, ta enese kaelarätk on jelle tarwis hea küllalt.“

So — see lugu on jälle nii kaugel,“ ütles ta maast ülestõustes. „Kuid on mul tarwis siin natuke ümber waadata.“

Siin; kõis lähed, nagu ma arwasin, kuni naabri maja katusele ja on seal mõne sijemise palgi külge kinnitatud.

Williams, kellest Mervyn enne rääkis, on nüid wist ka juba siin. Niihästi teda, kui ka tüdrukut, laskis Jack Evans siia majasse sisse tulla. Mis neil nüid wiga on, nad wõiwad wabalt igatahes aeda tulla, jest et politsei oma suure tarkusega kurjad koerad kinni panna laskis.

Nagu näha, on katuse luuk lahti. Waatame järele, mis sealt näha on. Reksmid teewad oma tööd õige hooletult. Nad arwawad ennaft siin nii julged kui kodus olema.“

Sherlock Holmes mõtles järele, mis parem oleks, kas alla ruumidesse minna wõi jenni laua oodata kuni Jack Evans wälja katuse peale tuleb, kui korraga lähenevad sammud teda sundisiwad luugi kõrwale kõhuli maha lastma.

Ta tegi jeda nii, et alt lastest teda keegi näha ei wõinud, kuna tema tje aga terwet pööningi ruumi filmas pidada wõis.

Sammud, mis ta kuulis, tulivad alt pööningu treppi mööda üles.

Müid lükati alt pööningu uks lahti ja kaks meest astusivad heleda walgujega laternid eneste ees hoides üles laka ruumisje.

Need oliwad Evans ja üks tõine mees, kes eneste kessel kolmandamat inimest, kelle käed jella taha olid seotud, järele wedasiwad.

Lõpeks tuli alt weel jee noor naisterahwas üles, kes enast Dr Griffithi kliinikus furnud Kirkhami õetütrels nimetanud.

"Kas jee ei oleks parem, kui meie oma ülekuulamist jinnjamas ette wõtaksime?" küjis naisterahwas walju healega. "Minu arwamise järele teeksime meie juure wea, kui meie Sahela enestega ühes torni ja seal tema käest teateid nõudma hakkame. Eks meil tornis ole weel lind puuris, kellel jeda jagugi tarwis teada ei ole, mis Sahela meile ütleb."

"Sul on õigus, Ellen," kostis Evans.

"Meie wõime oma asja jinnjamas kõigeparem ära jeltatada. Williams, too jee pink jealt jia."

Seda käsku andis ta oma jeltjilijele, kes pööningi koldest wana tolmuga kaetud tooli wälja tõi, kuhu poole nad oma wangi istuma wajutasiwad.

"Kuhu Bob Mervyn nii kauaks jäeb?" küjis naesterahwas. "Ma ei saa aru, mispärast ta jia ei tule."

Williams, weikje kasuga aga tugewa kehaga ja laia pihadega mees läks redeli poole, mida mööda kattujele wõis peajeda.

"Ma lähen õige teda waatama," ütles ta. Tõiste jeltjiliste wastust ootamata hakkas ta redelit mööda üles minema.

Sherlock Holmes tõmbas ennast luugi juurest natuke eemale, nii et ülestulija teda enne näha ei wõinud kui ta poole kehaga juba luugist wäljas oli.

Salapolitseinik piisitas huuled framplitult kofku ja kõi ta muhkliid olid pingul.

Nagu metsloom oma jaaki luurab ootas ta, igal minutil walnis ülestõuswa mehe kõrist finni haarama.

Juba paistisgi luugi haugust mütsita, lühikeste harjaste jarnaste juuksetega kaetud pealagi, kui ta korraga jeisma jäi.

Evansi hüüdmine jundis ülestulejat tagasi minema.

"Tule tagasi alla, Williams," ütles ta. "Paga na pihta, ega Mervyn laps ei ole, et ta efiida wõib. Meil teda praegu

tarwis ei olegi. Kui temale midagi õnnetust juhtus, siis on ta ise seal juures süüdi.

Mees nurises redeli peal natuke, pööras aga süügi wiibimata tõiste juurde tagasi.

Jack Evans oli waheajal Sahela käd sidemest lahti teinud. Selle asemel sidus ta abessiinlase jalad ja keha mitme rihmaga nii kõwaste tooli külge finni, et ta ennast liigutadagi ei saanud.

Käed ükspäini jäiwad lahti. — Mis otstarbeks, jeda sai Sherlock Holmes warsti näha.

„Küüd näita mis ja oskad,“ ütles kelmiide peamees Williamsile, kes jälle nende juurde tagasi tuli. „Küüsi jelle tola käest, kas ta mõnda kirjalikku juhatusi kulla kasti üle ei tea.

Paari sammulähemale astudes, ütles William mõned sõnad amhari keeles Sahelale, mille peale aga ühtegi wastust ei tulnud.

Ta kordas weel oma küsimist, kuid niijama asjata nagu ennegi. Küsitaw ei näitanud jugugi kuulma, mis tema käest nõueti.

Nagu tulkudes kiirutas ta finniste filmadega kõigist ojawõtmata oma tooli peal.

„Niiviisi meie edasi ei saa,“ ütles Evans kannatamatalt. Abessiinlase jelsa taha astudes tõmbas ta jelle käd üle tooli leeni taha poole ja sidus nad süis ülemal pool küinarnukke rihmaga finni.

Selle läbi jündis mõlemate kätte wahel kaunis junr filmus, kust Evans ühe puu tüki läbi pistis.

„Küüsi weel lord ta käest,“ ütles tn Williamsile. „Kui see abessiini koer mitte ei räägi, küll meie süis teda huluma õpetame!“

Selle juures keeras ta pulgaga rihma kätte wahel keerdu, mis läbi waeje Sahela käd wägiwaldjelt tahapoolet loomale saiwad tõmmatud. Abessiinlase näost oli näha, et ta suurt walu kannatas, aga süisgi jäi ta niijama wait kui ennegi.

„Saadana orjad!“ hüüdis Sherlock Holmes läbi hammaste. „Mül on juur lust neile enestele jedajama teha.“

„Räägi, wanamees!“ karkis Evans, kes weel ikka oma wangi taga seisis.

„Meie teame, et kulla kast kuhugi ära peidetud on ja jelle peidukoha üle peab kusgil kirjalik jeletus olema. Kelle käes see kirjatükk on?“

Tema märgu andmise peale tõlkis Williams jelle küsimise

ka ümber kuna ta ise endise kubeneri teenri käsi veel koomale keeras. Wiimaks näitas see ometi mõjuma. Abesfiinlane ütles mõned ühiskud laused, mis Williams pea raputamisega vastu wõttis.

"Sahela tõendab, et ta ühest niisugusest kirjatuuklist midagi ei tea," seletas ta.

"See kelin waletab!"

Reid jõnu ei hüidnud mitte Evans, waid Ellen, kes jäwendawate silmadega senni pealt waadanud oli.

"Meie oleme ise lollid. — Mis tarwis nii wiisi temaga mängida? Kui meie oma eesmärgile tahame jõuuda, siis peame temaga ka koguni tõistmoodi ümber käima."

Nende sõnade läbi üles ärritud keeras Evans pulka veel rohkem ümber. Sahela käewarrde puutusiwad nüüd peaaegu üksteise külge. Piinatud mehe otša ees hiilgasiwad juured higitilgad. Rinnuist kuuldus tajane rögisemine.

Wiimaks ütles ta ühe ainja sõna.

Sherlock Holmes, kes juurem jagu elawaid keeli mõistis, tundis tarwiliku oja ka Sahela kodumaa murret, uii et ta üteldud sõnast enne aru sai, kui Williams teda oma jeltfilistele ümber pani.

See sõna oli: oda!

Kõik kolm isikut waatajiwad üksteise otša.

"Põueoda? küsis Evans imestades. "Kasju järele kuulata, mis ta jellega arwab."

Jälle pani Williams mitmed küsimised ette, millede peale Sahela wiivitades kostis.

Natukeje aega rääkisiwad nad niiviisi üks tõisega. Wiimaks ütles Williams nähtawa rahulolemisega oma jeltfiliste poole:

"Lugu on tõesti nii, nagu meie mõtlejime. Kuberner laskis kasti tõesti ühe weikse jaarekese peale, mis Inglismaa ranna ligidal on, ärapeita. Kui see tola mulle ei waletanud, siis oli meie arwamine õige."

"Kas peidukoha üle on kusgil lähemaid teateid?" nõudis Evans.

"On muidugi, kuid Cunningham ei kirjutanud jeda mitte paberi peale, waid kriipsutas koha tähenduse kuuma raua otšaga kullast põueoda tera peale, mida ta omal ajal neguje kätst kingituseks oli saanud."

Et jaladust paremini hoida laskis ta oda tera Sahela juuresolemisel kuuma tõrwaga üle tõmmata.

„Kus jee oda siis nüüd on?“

„Zuba ma küüsin, aga Sahela ei taha jelle peale midagi wastust anda.“

„Küüsi weel kord.“

Williams täitis käsku. Abessiinlane näitis jälle endist moodi tulkuma jäenud olema, temast ei paistnud ühtegi elumärki. Küll pani Williams mitmesuguseid küsimisi ette, wahel meelitades, wahel ähwardades, aga Sahela juust ei tulnud sõnagi. Teraw tähelepanija oleks wõinud märgata, et ta näost kindel otjus paistis, oma jaladust piinajatele misgi hinna eest teada anda.

Kurjategiad piisuwad kõik pead kokku ja jostistawad üksteisega. Evans nähti midagi nõuu andma, mis aga tüdrukule ei meeldinud.

„Wanad naesed olete teie mõlemad, aga mitte mehed!“ kähistas Ellen Sadler. „See wana tola peab rääkima, maksgu mis maksab. Abinõuuisid on weel küllalt, et teda jelleks jundida.“

Tutuliste jammudega astus ta laternate juurde, mis maas oliwad, wõttis laternast küindla ja läks siis wangi poole.

Sherlock Holmes tõusis poolest jaadik püsti. Ta oli tüdruku mõttest aru saanud.

„Ewanjil oli õigus,“ ütles ta iseenejesele, „jee tüdruk on päris jaadan ise. Tõe poolest, ta tahab —“

Enam edasi rääkida ta ei saanud. Altt kõlas kole kiljatus — Sahela oli hüidnud.

Tüdruk oli päris kurjaks waimuks ümber muutunud ja tarwitas wiibimata mõeldud abinõuu.

Sahela paljaste jalgade ette maha kummardades lastis ta küinalt jala talla alla põleda.

Lõpmata walu jundis piinatawat wiimats kšendama, mis pärast poole nuutsumiseks ümbermuutus.

Ellen waatas wõidu röömul abessiinlase tuhakarwa halli näo peale ja tahtis juba uuesti jalgu põletama hakkata.

Kuid enne kui ta oma mõtet teoks jai teha haaras kellegi tugew käsi ta õlast kinni ja wislas teda kõrwale.

Tua kestel jeisis — parema käega rewolwrit Jack Ewanji poole hoides — Sherlock Holmes!

Sel ajal, kui kõik kolm kurjategijat abessiinlase wastust ootawad, ronis jalapolitseinik tafakeši redelit mööda nä-

gemata alla. Selle juures mõtles ta, et ta ootamata tuleb neid nii äraehmata, et tal korda läheb neid finni võtta.

Ta ei petnud ennast jelles arvamises mitte. Kui kurjategijate hulka tulepomm oleks langenud, poleks nende nägudel mitte juurem ehmatust näha olnud, kui niiüd Sherlock Holmesi häkilise ilmumise pärast.

Suurte filmadega wahtiswad Jack Evans ja Williams niijama kui ikka weel maas küürutaw tüdruk, jelle mehe otja, keda nad enam kartiswad, kui terve Londoni linna politsei walitsust.

Kuid nende ehmatust tuuris ainult mõne filmapilgu. Kõige esite toibus Ellen ja kustutas walgustirujel tuled ära, mis peale pööning kottpimedaks sai.

"Ära siit, ära, nii ruttu kui võimalik!" sõistas tüdruk ja lippas ise kassi ojavusega ukse juurde. Tema järele jooksiswad ka tõised jeltkilised treppi mööda alla.

Küll lastis Sherlock Holmes mõne paugu põgenejatele järele ja jooksis ise nende kannul alla, aga nad jõudiswad siiski enne wälja peaseda ja käänasiswad wõõruse ukse ta nina ees luffu.

"Ära neetud!" kirus jalapolitseinit wihajelt, ust taskust wõdetud muukrauga awades.

"Nii eesmärgi ligidal — ja siiski nõnda ütelda nina ees plehku pannud!"

Kui Sherlock Holmes wiimaks wälja jõudis, sai ta kella waadates kohe aru, et nüüd kõik tagaajamine asjata on. Siin ei olnud enam midagi teha. Tarwis oli Harryga kokku jaada.

Ta hüidis pikkamisi mööda sõitwa woorimehe enese juurde ja tahtis juba peale istuda, kui ta filmad Püha Dooma kiriku torni peale langesiswad, mis nagu juur hiiglane kehwal kuu walgujel majade wahel seisis.

Mis Sherlock Holmes jeal nägi, pidi küll wist wäga iseäralik ja ootamata olema, jest ta näo pealt wõis kõige juuremat ehmatust lugeda.

Alma woorimeest tähelepanemata, kes hobuse tema ees juba finni pidas, läks ta kõige lähemat teed mööda Püha Dooma kiriku poole.

Surma süüs.

Harry kõndis oma meistri käsku mööda kiriku ukse ees edasi ja tagasi. Ta nägi küll wahel, et ta pea kohalt mõni lord tumedad kogud mööda lendasivad, aga et nende hulgas ka Sherlock Holmes oli, ei tulnud talle mõttessegi.

Kui niiviisi juba paar tundi mööda läinud wõis olla, läks ta natuke rahutuks ja astus kirikusse sisse, mis nii waitne oli kui furnahaud.

Ta mõte oli muidugi trepist ülles torni minna aga juba esimeste astmete peal jäi ta kuulades seisatama.

Talle näitas, nagu kuuleks ta kellegi tajased jammusid enese poole tulema.

Ruttu pööbris ta ennast ümber, aga seltsamal filmapilglu jai ta omale koleda hoobi päha, nii et ta tagasi pidi tuigerdades weitse kiljatusega maha kukkuma.

Nagu läbi udu nägi ta mitu inimest enese ees. — Siis aga kadusivad tal meeled peast.

Kõige esimene, mis Harry ülesärkades silmas, oli noore naesterahwa nägu, kes ennast tema üle kummardas.

"Poistek ärkab juba ülles," kuulis ta teda enese juurest ära minnes walju, nagu terase healega ütlemat; jeda healt pidi ta enne kusegil kuulnud olema.

Järgmisel filmapilgul tuli temale juba meelde, et rääkija seesama naesterahwas oli, kellega ta Dr. Griffithi kliinikus, kui haigetalitaja, laboratoriumis kokku trehwanud oli.

Sellest hoolimata, et pea kangeste walutas, piidid Harry natuke ülestõusta, et näha saada kus ta on.

Ta oli puust pingi külge kinni seotud, mis kolme aknaga, arwa riije järele torni ruumi sees seisis.

Kuna aega tal selle üle järele mõtlemiseks, kuda moodi

ta jüa juhtus, ei jäenud, sest et nelja tuas olewate isikute jutt tema tähelepanemist oma peale juhtis.

„Nega on meil wäga wäha,“ ütles jäme meesterahwa heal, mis kellegi nuu kui Jack Evansi oma ei wõinud olla. „Mis meie selle poisiga peale hakkame?“

„See on Sherlock Holmesi abiline,“ ütles naesterahwas. „Et jeda mitte elujalt äraputtata lasta ei tohi, on iheenest mõista. Kui meie ka Holmesi enese üle tehtud jurma otjust täide jaata ei saanud, siis teeme wähemalt tema õpilaselegi otja peale.

Kõige parem ja ka kõige lihtsam oleks teda torni aknast alla wjata, sest kes siit alla kukub ei tõuse enam elusse. Mis fina sellest arwad, Mervyn?“

„Ma mõtlen just jedasama,“ kostis see „ja arwan et meie ühtlasi ka wanameest sealt“ — ta näitas käega kõrwalise ukse peale — natuke õhu reiji maitsta lajektime. See oleks minu arwates kõige parem tee endid nendest üleliigjeteist inimestest wabastada.

Evans oli jenni järele mõteldes seisnud ja pealt kuulanud.

„Minul ei ole teie ettepaneku wastu midagi“, otjustas ta wiimaks.

Uga siisgi nii lihtsalt neid mõlemaid aknast alla wjata ei tohi meie neid mitte.

Nad wõikiwad liig ruttu alla jõuuda. Ma mõtlen jeda, et neid maha kukkudes mõned mööda minejad kõhe leida ja meile politseid kaela peale jaata wõiwad, enne kui meie siit wälja oma warjupaika peaseda saame.

Meie kallid külalised ei tohi aga mitte enne alla uulitjale jõuuda, kuni meie tornist juba tükk maad eemal oleme.

„Kuda see wõimalik oleks?“ päris kolmas mees.

„Üsna lihtsalt, Williams. Dooge aga kõige pealt wanamees jüa, küll siis näed, kuda ma jeda teen.“

Kuna Evans Harry Tazoni ja tema kõrwal seiswa naesterahwa poole lähenes, läkijwad mõlemad tõised mehed kõrwal olewasje ruumisje, kust nad peagi pika habemega, elatanud wanamehega, kelle käed ja jalad seotud olid, tagasi tuliwad

Harry jai ainult lühikese pilgu tema kahwatanud, lahja näo peale heita, sest et keegi teda wotamata häkitijelt pingi pealt üles tõstis ja akna juurde lükkas. Ta katjus wastu panna, kuid asjata — kowad nõõrid, millega ta käed ja jalad seotud olid, tegiwad iga wastupanekut wõimatuks.

Selle wastu pidi ta jündida lastma, et Evansi märgu-

andmise peale temale tükk linast riidet juhu topiti, nii et ta ühtegi healt teha ei saanud.

Selle järele seoti temale kätte alt tugew köis keha ümber ja mõni filmapilk hiljem tundis Harry, et kaks meest ta jalust ja üladeft kinni haarasiwad ja teda üle akna laua wälja tõstsiwad.

Nüüd lastsiwad nad teda mööda müüri alla, kuni olad akna lauast natuke maad alamale jäiwad.

Pead pööritades nägi Harry, et Evans köie otja, mille külges ta rippus, tua tala palgi ümber sidus.

Tõise wangiga tehti niijama. Ka teda seoti köie otja ja riputati tõisest aknast wälja.

„Ühes asjas olen ma uudishimuline,“ mõtles Harry Taxon, „nimelt jelles, kuidas kelmid jeda korda jaadawad, et meie pärast nende äraminekut õhusõitu, nagu nad ise jeda nimetawad, ette wõtame.“

See ei jäänud kauaks seletamata. Lambiõli hais, mis tema juurde wälja tungis, jundis teda jälle tuppa tagasi waatama. Siin nägi ta, et Evans tala palksiid ja köit õliga niijutas.

„Pagana pihta!“ kirus Harry. „Neil näib nõuu olema köit põlema pista.“

Selle mõtte tõsidus leidis juba Evans'i esimiste sõnade läbi kinnitust.

„Ruttu, Ellen!“ hüüdis ta. „Too paar jüütenõõri siia. Nõõri alumise otja seome kiinla ümber, mis umbes weel wiis minutit põleda wõib —“

„Ja ülemise otja köie külge, eks ole tõsi?“ rääkis tüdruk wahela. „Ma mõistan! On kiinlal arapõlenud, siis wõtawad jüütenõõrid tuld ja annawad köite külge edasi. Selle järeldus on —“

„Et meie mõlemad külalised seal wäljas kuferpalli lajewad, mis neil kaela murrab,“ täiendas Evans. „Nüüd jälle edasi! Ruttage, teie teate, mis meil ees on.“

Seda maanitjust ei oleks wajagi olnud, sest juba mõne minuti pärast oliwad tema juhatused täidetud.

„Meie oleme walmis,“ teatas Williams, kes parajasti põrandal olewat kiinalt põlema süttas.

„Dubli, lähme siis!“ Mehed pöörafiwad wäljakäigu poole, õnnetumaid wangisiid nende hirmsa saatuse hooleks jättes.

Harry ei olnud mitte asjata Sherlock Holmesi õpilane. Waimufindlus, mis tal hädaohu filmapilkudel omaks oli, ei

olnud palju vähem kui ta õpetajal. Nähes, et peafemine wõimata, andis ta ennaft rahulikult saatuje hooleks.

Tõisel pool torni rippuwal mehel ei näitanud aga jarnaft külmawerd mitte olemä.

Kurjategijad ei olnud nähtawasti ta juud mitte hästi finni toppinud, sest Harry kuulis selgesti tema alaliji hoigamisi ja hädaldamisi. Cuninghami heal oli aga mitmepäewajest wangistujest täiesti jõuetu, nii et ta uulitjal kõndijate kõrwu ei ulatanudgi.

Djata pikkamisi weeresiwad minutid. Sügaw waihus walitjes ümberringi.

Ainult wahete wahel oli küünla tajaft prõksumist kuulda.

Korräga kuulis Harry enese taga olewas ruumis tajaft kahinat. Ta keeras pead ja mis ta nüüd nägi, jeda oli küllalt, et ta jüdamä tuffumist seisma panna. Tema kaaswangil oli kordaläinud ühte kätt kõidikutest wabastada ja pakju willaft jalli, mis tal kaelas oli, lahti teha.

Selle mõttega, et tuld ära kustutada oli ta jalli küünla peale wisanud. Tema lootus ei läinud äga mitte täide. Küünal tuffus külleli ja pani jüütenööbri põlema. Äga mitte ainult nööbri, waid ta kergesti tuldwõetaw jall hakkas põlema.

Peale jelle oli tuli ka hulga põrandal olewate riide tükkide külge löönud, mida kelmid oma kiire põgenemise juures maha olid jätnud.

Ikka edasi tungisiwad leegid. Pragijedes löiwad nad kuwade pinkide ja laua külge.

Paks libe juits tungis lahtiste akente poole. Tuli kaswas äga sekundiga ikka juuremaks ja juuremaks.

Mõne filmäpilgu päraft seisis terve tuba leekides. Suits muutus mustaks, lämmatawaks pilweks, mis Harry hingamist finni mätta ähwardas.

Korräga filmas ta, et häwitaw element kõie külge oli hakkäanud, mille otjas Cuningham rippus. Ka tema enese kõie külles paistiswad weikjed sinikad tule keeled, mis himulikalt teda ümber.ingi lokkusiwad.

Minutite jooksul ei olnud peale tule praksumise muud midägi kuulda.

Süis äga kõlas üdi't läbi löidäw kisa ja jelle peale kostis ält tume mütsak, nagu jeda raske teha mahakukkumine jünnitab.

Rahklemata — Allan Cuningham oli tumedasje jüga-

wüesje maha kukkunud, weel sekund ja Harry Taxon'ile pidi teesama jaatus o'aks jaama.

Ikka tihedamaks minewa juitsuwingu läbi poolest jaadik mõistujeta pigistas õnnetu noormes filmad finni. Ta ei näinud mitte, et kiriku ümber ikka juuremaks ja juuremaks kaswaw inimeste hull kogus.

Ra ei kuulnud ta, kuda tuletõrjujad kellajid kõlistates kohale jõudsiwad, ei ehmatuse hüideid ega walju komandamise sõnu, mis alt platši pealt ülesse kostsiwad.

Miisama wähe kuulis ta neid ägedaid jammu sid, mis nüid mööda treppi põlewa kambri poole tuliwad.

Kellegi pika kaswuga mehe kogu ruttas kõigest hingest läbi tule akna juurde, mille taga Harry rippus. Kuid wiimne ei kuulnud ega näinud jellest midagi.

See oli Sherlock Holmes, kes tuld kaugeist nähes siia ruttas, et oma abilist peasta. Ta näis aga hilja tulema. Rõõs, mille külges Harry rippus, oli jõeale põlenud, ainult mõned peened keermes pidasiwad weel finni.

Loitwa leekide peale waatamata, mis tal riideid ja juukseid kõrwetasiwad, kumardas Holmes üle akna ääre. Rõõnu hüid kõlas ta juust. Mis wõimata näis olema, oli korda läinud.

Weel wiimajel filmapilgul tõmbasiwad ta tugewad käed jurma juus rippuwa nooremehe aigutawast jügamuwest wälja. Peastetut, nagu weikest last, käte peal kandes tormas Sherlock Holmes ise kihwtijest suitjust peaaegu lämmastatud ja hõõguwate jädemete sajust üle külwatud, jälle wäljakäigu poole.

Trepi peal pörkas ta salga tuletõrjudega koku, kes parajasti kummit weetoru seadmisega ametis oliwad. Ühe tuletõrjuja abiga, kes natuke haigetalitamiist tundis, läks korda minestanud Harryt meele mõistujele tuua.

Pärast kiinitawat eine wõtmist oli noormees mõne minutiga nii kaugele toibunud, et ta Holmesile jündinud lugu lühidalt jutustada wõis.

Sherlock Holmes ei olnud iialgi pika tänu sõber, kui aga nüid Harry temale niiskete filmadega kätt andis, jurus ta seda tugewasti, juure waewaga oma meeleliigutust warjates.

„Hüwa, mu poeg,“ hüüdis ta siis, „kui ja nüid ennast natuke tugewama tunned olema, siis on aeg koduteed ette wõtta.“

Minul on jarnane aimdus, nagu ootaks meid seal wähe rõõmustaw juhtu uine.

Sherlock Holmesi kartus oli siige. Kui nad Harryga pool tundi hiljem koju jõudsiwad, nägiwad nad, et murdwargad nendel wõeraks käinud oliwad. Kirjutuse laua parempoolne jahtel oli laiaki lahti; jahtliht leidiswad nad küll kasti, milles põue oda oli olnud, kuna oda ise aga kadunud oli.

8 p e a t ü k k .

Kuberneri testament.

Järgmisel hommikul läks Sherlock Holmes Harry jaatusel, kui ta ennast weega karastanud ja pruukosti wõtnud oli, uuesti Kensingtoni juwemajasje.

Zuba läwe peal tuli neile Florence Cunningham wastu, kelle nägu täna weel enam kahwatu oli kui mõni päew enne juhtumist.

Kas teie teate juba minu isa jurmast?" küsis ta ruttu, oma wõõraste terwitust tähelepanemata jättes.

Sherlock Holmes nikutas waitolles peaga.

"Nii leiame siis jurmukeha juba siit?" küsis salapolitseinik.

"Jah, oli kuiv wastus, „ta toodi poole tunni eest kanderamiga koju.“

"Palun rahustage ennast, mis Florence," ütles Holmes, kui ta noore neiu silmis läikiwaid piisaraid nägi. „Mull on teile midagi teatada, jee —“

"Kas jaitte Fred'iga kokku?" küsis Florence elawalt. „Kas ta on juba uurimise alt wabaks lastud?“

"Senni ajani ei ole jee weel mitte jündinud, ma tahan aga weel täna tema wabaks lastumist toimetada. Mina wõin tema kasuks hoopis wõõraste isikute poolt ümberlükkamata tunnistusi tuua, nii et ta kõige lollem kohtuuriija tema süütause juures enam ei kahkle.

Mull on aga weel teile midagi muud ütelda. Enne jeda tahaksin ma jurmukeha näha, mis jüa toodi.“

Florence Cunningham awas jellesama tua ukse, kus ta kogemata juhtumisel Holmesjiga esimest korda kõneleatud oli.

„Seal,“ ütles ta taja ühe kandraami peale näidates, mille peal waibaga kaetud keha lamab. „Onnetuma liikmed on peaaegu täiesti purustatud.“

„Aga nagu on terweks jäänud, ütles Holmes, kui ta kandraami juurde astudes katte kõrwale liiskas. Sellel juhtumisel on minu kohta suur tähtsus. Olge nii lahke, miis Florence, ja waadake kord siia,“ liigas ta juurde, neiu üht kuue taskust wälja wõetud päewapilti näidates.

„See on minu isa pilt,“ hüüdis noor neiu, pilku pildi pealt furnu peale libiseda lastes.

„Teie ekfite,“ ütles Sherlock Holmes pikkamisi, iga silbi peale rõhku pannes, „see päewapilt kujutab niisama wähe teie isa kui jee furnu siin Allan Cunningham on.“

Rääs olew pilt on mitme aasta eest Londoni eeluurimise wangimajas tehtud.

See on tuntud Charles Barton'i kujutus, kes teie isa auru laewa peal tüürimeheks oli. Pool aastat pärast Evans'i seltsimeeste wangiwõtmist jai tema ka Ühisriikides kinniwõetud.

Ta oli pettis, miis Florence, kes wale paberite läbi teie majasje peasjs.

Minna jain kelwide mängust juba hakatusest jaadik aru, arwajin aga siisgi paremaks jellest esiotja waitida.

Juba siis kui teie minule oma isa tagasi tulekust teatasite hakkasjin ma tött aimama.

Rõige rohkem tähelepanemise wäärt oli teie isa tagasi tuleku aeg, mis mind wäga huuwitas.

Kui teie isa tõesti Evansi waenu kartis, siis on jee ometi imelik, et ta nende aastate jookful, mil Evans wangi roodus istus — jee on, midagi kurja teha ei wõinud — ennast warjul hoidis ja jußt siis Londonisje tagasi tuli, kui wõrukael jälle wabaks jai.

Kui ma pärast jeda weel teada jain, et mees keda teie omaks isaks pidasite, öö ajal majas ümber uitas, olin ma omas arwamises täiesti kindel. See oli wõderas kelm, kes wale paberite abil sir Cunninghami oja mängis.

Dõhesi jalutuskaifuji wõttis ta jellepärast ette, et takistamata kirjatußki otßida, milles tema arwamise järele ülestähendatud pidi olema, kuhu teie isa oma Abesßiiniaß ühes wõetud kulla waranduse warjule peitnud oli.

Oh mul mehe ißiku kohta aimult paljas aimamine oli, hakkasjin ma juba esimeßl päewal arwama, et ta endine tüürimees

on, kes kubneri eluloo teadmisel nii alatult uue kelmistüki jaoks tarvitas.

Ta püüdis otjitawat kulla kasti ennemalt kätte saada, kui ta endised jeltkilised, kes ka sellejama waranduse järele jahti pidajiwad Hirm mida ta nende ees tundis, oli küllalt arusaadam, jeda põhjendab ka kole surm, mida mees kurjategiate läbi leidis.

Teie tõsine isa aga, miis Florence, ei ole kahjuks mitte enam elawate kirjas.

Kelmid ei jäenud jell korral mitte palja rööwimiseega rahule, waid surmawad ka teda ennast laewa peal ära.

Surnukeha ei wõidud jellepärast üles leida, et mõrtsukad oma ohwri meresse wiskawad."

Sherlock Holmes waitis natuke aega. Siis jutustas ta tähelepanewalt kuulawale neiule Meguse pöue odast, mida ta isa temale päranduseks oli jätnud.

Ka jeda ei jätnud ta seletamata, et praegusel filmapilgul sõariist mitte enam tema käes ei olnud.

Kuid ma püüan kõik selleks teha, et kelmidelt nende saaki jälle tagasi wõita," otjustas ta.

"Ja teie wõite selle peale kindel olla, et jee mulle korda läheb."

Juba jellepärast, et jee mu kuulusele kahju tooks, kui ma praeguse juhtumise juures mitte wõitjaks ei jääks, pean ma kõik wedrud käima panema.

"Ma panen sellejuures kõik oma lootust Sahela peale" algas ta weikeste wahaja järele uusti, "jest ma loodan et ta oma herra saladusest midagi teab. Läheb jee mull korda, abesjiinlast oma hea eesmärgi poole wõita — ja jeda arwan ma kerge olewat, siis jaan ma temalt küll mõned juhatused selle maakoha üle, kuhu kubner kallisijulise kasti ärapeitnud on. Et Evans oma meestega juba jenna poole teel on, jelle juures ei wõi pärast jeda, mis ma teile rääkisin, mitte kahkleda."

"Sahela on omas kambris woodis," ütles Florence.
"Meie leidjime teda täna hommikul —"

"Kuda ta terwisega lugu on?"

"Ta on wäga nõrk ja wäinud, aga ma mõtlen, te teie temaga siisgi räägida wõite, herra Holmes."

"Wäga hea; parem on kui ma jeda kohe teen. Dota mind jiin, Harry. — Tõhin ma Teid paluda, miis Florence, mulle sinna teed näidata?" — —

Rõne abessiinlase ja Holmeji wahel kestis õige kaua. Enam kui pool tundi läks mööda kui Sherlock Holmes jälle tagasi tuli.

„Teatedega mis ma Sahela läest jain, olen ma rahul,“ seletas ta noore neiule.

„Nii puudulikud kui nad ka on, aga mulle on nendest jiiisgi küllalt. Inglismaa lõuna-õhtu pool kaldal, nagu teie wist teate, miss Florence, on wäga palju jõekaewandusi, millede käigud kaugele mere alla ulatawad.“

Mull on juhtumise kombel teada, et paljude aastate eest ühe kaewanduse käigud kuni weikese jaareni, Cornwalli ranna ääres, ulatawad. Pärast aga, kui sealt enam jüsa leida ei olnud, jäeti ta unustusesse.

Saart, mille peal ma kaua aja eest käisin, nimetatakse Blaek Island'iks.

Ma loodan öieti arwama, et jee jaar jeesama ongi, mida jir Cunningham oma waranduse peidukohaks walis.

Et asjad nii on, jüis nõuab meie ülesanne kiiret täitmist. Krahwikond Cornwall on wähem kuni tunni pikuse kiirrongi jõidu kaugusel.

Kui meie ruttame, Harry, jüis jõuame õigeks ajaks lõunase rongiga Plymouthi. Pea — jee on parem kui ja Londoni jäed.

Pärast sinu õõjist juhtumist, mu poeg, ei ole küll palju kui ja mõned päewad rahu maitsekiid.

Harry, kes wähe kahwatumalt ja wäsinult jennaajani akna lähedal istunud oli, tõusis järsku püsti.

„Kui teie lubate, jüis lähessin ma teiega heameelega ühes, herra Holmes!“ hüüdis ta elawalt. „Mull on wäga kahju, kui ma nüüd, mil kelmidete laela peale minnakse, kaaja-tegew ei saa olla.“

9. p'e'a t ü k k.

Ots hea — kõik hea.

Sellejamal õhtul kella kuue ajal ruttas weike aurupaat hallijid, parajast tuulest tõstetud, okeani laeneid läbilõigates ühe madala liiwase jaare poole, mis ainult mõni jalg mere pinnast kõrgemal seisis.

Laewa ninas seisiwad Sherlock Holmes ja tema truu

abiline Harry Taxon, kuna taga pool relingu peale toetades kaks mantlite fisje mähitud politse ametnikku ajusiwad.

Käega filmi warjates waatas Sherlock Holmes jaare poole, millele nad praegu kiwiwikamiise kaugusele lähenesiwad.

„Meie oleme dieti arwanud, Harry,“ jeketas ta. „Meie sõbrad on juba jenna jõudnud.

Ma näen nende paati, mida nad wäikesesse lahesse jät- nud on. Meid endid ei ole aga näha. Nad on arwatawasti kaewandusesse läinud. Et nad meid enneaegu ei silmaks, jelle eest ei ole meil nüüd tarwis muretseada. Meie wõime kobe maale minna.“

Mere tõusu tõttu ei olnud maale minek mitte kerge ja kestis tiiki aega.

Umbes kesk jaart, mille pind waewalt pool ruut-kilo- meetrit juur oli, tõusis weikene kõrgustik ülesse, kust tume awaus paistma hakkas.

See oli jõgawusesse wiinwa käigu suu. Holmes andis sinnajääjale paadijuhile mõned käsud ja sellepeale sammusiwad kõik neli meest kaewanduse poole.

Alma kaewanduse sissekäigu juurde wahti jätmata astus Holmes, Harry ja mõlemate politseinikkude jaadetusel kaewan- dusesse. Mõlemaid ametnikkuid oli ta politseiülema käest Plymouthist kaasa jaanud.

Käik, mida mööda nad nüüd läksiwad, wiis libamehi alla poole.

Warsti muutus lahtine liiw, mis esiteks põrandaks oli, kõwaks kiviorkraks, nii et nad sammude kõla waigistamiseks kikkwarwul käies edasi liikuma pidiwad.

Niijugune raske rändamine ei tuurinud kaua. Nende ees lõi warsti punakas wirwendaw walgus paistma, mis iga sam- muga heledamaks muutus.

See oli arwatawasti rööwliisalga poolt põlema süüdatud tõrwalondi walgus. Tõrwalont ise oli aga weel käigu kõwe- ruse läbi juurderuttajate pillude eest warjatud.

Kui nad käänust mööda jõudusiwad, nägi Sherlock Hol- mes ja ka teised, et käik koopa sarnajeks õõnsuseks muutus. Koopa tagaotjas seisusiwad kolm meest ja ka Ellen Sadler ühe plekiga ülelöödud lasti juures, mida nad lahtimurda katsusiwad.

Sherlock Holmesi eeskuju järele tõmbasiwad ka tema saat- jad sõjariistad wälja.

Sellejuures sündis kahin, mis, nii nõrk kui ta ka oli, siiski Jack Evansit ümberwaatama sundis.

Kelm jäi tarretanult Holmesi otja vaatama ja kõlisedes tikkus põitel ta käest pörandale.

Ka tema jeltfilised olivad hirmjasti kohkunud. Nende poole pöördud rewolvri otjade tõttu ei julgenud nad oma jõjariistu kätte haarata.

"Käed üles!" kätatas Sherlock Holmes.

Käsi jai ka koe täidetud. Dotamata pealetungimine oli korda läinud.

Ka Bob Mervyn ja Williams olid kui halwatud. Ilma wastupaneku peale mõtlemata lasksiwad nad politseiametnikkusi eneste kied raudu panna.

Roguni tõijiti tegi Ellen Sadler. Riipea kui ta esimesest ehmatujest toibunud oli, katjus ta põgeneda, aga Harry Taron, kes jeda tähele pani, astus tale tee peale ette. Selle juures oli ta aga oma wastase jõuudu ja ojavuist liiga weikejeks pidanud.

Nagu tiiger wäänles ja keerles ta, nii et Harryl ainult juure waewaga korda läks temale terasahelaid ümber kätte panna.

Sherlock Holmes oli filmapilguks wõitlejate poole pööranud, kui korraga üks politseinikkudest kära tõstis.

Holmes nägi koe mis jündinud oli. Jack Evans oli jeda lühikest filmapilkku, millal Holmesi tähelpanek tema pealt ära pööratud oli, oma kasuks tarwitanud ja politseiametniku käest lahti rabelenud.

Kelm oli kalju prau wahel olewa törwalondi kättehaaranud ja teise kätiku ruttanud, mis nähtawasti päris mäekaewandusesje wiis. Sella läbi oli mehel lootust ärapeajeda.

Seda takistada oli ainult rutulise tegewuise läbi võimalik.

Wangiji tõiste ülewaatuise alla jättes ruttas Sherlock Holmes pika jammudega põgenejale järele.

Wiimane oli juba tüki maad ette jõudnud, jiisgi walgustas törwalont tema kogu.

Holmes hliidis edasitormajale järele, et ta jeisma jääks. Kui jee aga ei mõjunud, andis ta tuld. Oli jee nüid londi petliku walguse jui, wõi segas kiire jooksmine tema laskmise ojavuist — kuul läks märgist mööda.

Holmes laskis teist — kolmat korda, kuid üksigi ei trehwanud.

Beel kord jurus ta rewolvri trifle peale — neljas pauk kõlas. Seeford näitas ta trehwanud olewat, jest Evans jäi jeisma ja haaras puujast kinni.

"See oli ka kõige ülem aeg," mõtles Sherlock Holmes, "jest see oli minu viimane padrun."

Ennast koopa seina vastu toetades, tõmbas Evans järsku revolwri wälja. Bahema käega tõrwalonti kõrgel wiibutades, et paremini näha, sihtis ta Holmesi peale.

Mõlemad mehed seisiwad waewalt kahelümne meetri kaugusel üheteise wastas.

Rasutaks jaanud sõjariista käes hoides waatas Sherlock Holmes wangiroodu endise kaswandikule julgesti filmi.

Aga enne kui kurjategija lasta jõudis kõlas kole kõrwulustaw pauk.

Hiiglahjuured tulewihud leeksiwad üles. Maa ragises all nagu oleks terve ilm hukkaminemas.

Tuulekeeru sarnane hoog wiskas Sherlock Holmesi hirmsa jõuuga tagasi.

Ta filmade ees läks kõik pimedaks. Minutid läkfiwad mööda, enne kui Holmes jälle mõistusele tuli.

Ta nagu oli väga kahwatanud.

"Tuhat ja tuline!" pomises ta iseenejete, ifka weel jagade peal tuitudes ja õnnetuse kohale tagasi minnes. "Rahklemata oleme meie jelles kaewanduse jaoks, mis weel töötab. Shust kergem olew kaewanduse gaas on siia käigu lae alla kogunud ja kõrgele tõstetud lont jüütas ta põlema.

"Ma pean õnne tänama, et weel terve nahaga peajsein."

Selle aja sees oli ta jenna jõudnud, kus Jack Evans mõistujeta pikali maas lamas.

Siniseft ülestaturnunud näost tundis Sherlock Holmes tohe ära, et tal furnuga tegemist on.

Pikkamisi läks kuulus jalapolitseinik koopasse tagasi. Seal andis ta politseinikudele täsku furnukeha ära koristada.

Harry Taxon aga istus, filmi wangide poolt pöörmata ühe mahalangenud kaljutüki peal ja hoidis weikeft piker-
guft asja käes — see oli Regus'e põueoda.

"Ma leidjin jelle pörandalt", jeletas Harry ilusat sõjariista Holmesi kätte ulutadas.

"Tera on tupeft ainult hädaõrdadel wälja wõetud. Selgesti wõib ta pealt mõned fisekriipsutatud jooned ja numb rid ära tunda".

"Wiimased tähendawad pikkuse- ja laiuskraadised, mille all jeda jaart leida wõib" tähendas Holmes. "Evans'il oli tarwis ainult ühte pikku merekaardi peale wõtata, et jaare seiskohta teada jaada. See pikuti joon fiin tähendab igal juh-

tumisel kaewandust ja see weike ratas jeda koobast, kus kast peidetud oli."

Weel jelsamal õhtul wiis Sherlock Holmes omad wangid Londonisse, kus neid kolme eeluurimise wangimajasje paigutati.

Mõned päewad hiljem, kui kõrgema kohtuwoimu poolt ettekirjutatud seaduse wormide täitmine lõpetatud oli, andis Sherlock Holmes ijeäralise rõõnnuga kubeneri testamendi tema õige pärijale tagasi.

Waike kurbtusega wõttis Florence Cunningham kuldse waranduse wastu, mille wäärius, nagu niid selgetks tehti, kauris juur oli.

Ka tema ei kahklenud enam jelle juures, et ija ammuagi jurnud oli. — —

Aasta pärast leidis noor neiü Fred Morlandiga abielusje astudes peimata õnne. Tema joowi järele peeti lihtne ja waike laulatus Piüha Dooma kirikus ära. Wiimane oli tule tõrjujate agaral tegewusel, terewks jäänud. — — —

Sherlock Holmes oli oma hagara tegewuse eest igasuguse waewa taju tagasi lüskanud. Siisgi wõttis ta kubeneri tiitre palwe peale Reguse põueoda wastu. See on uus tähelepainemise wäärt asi tema armurikkas mälestuse asjade korjanduses, mida ta oma kauaageje jalapolitseiniku tegewuse ajal kogunud oli.

Tõise jäo lõpp.

Kuulus salapolitseinik Sherlock Holmes.

Järgmine lugu ilmub pealkirja all:

Kuriteo kunstnikud.